

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Ďurkov na roky 2021 – 2027

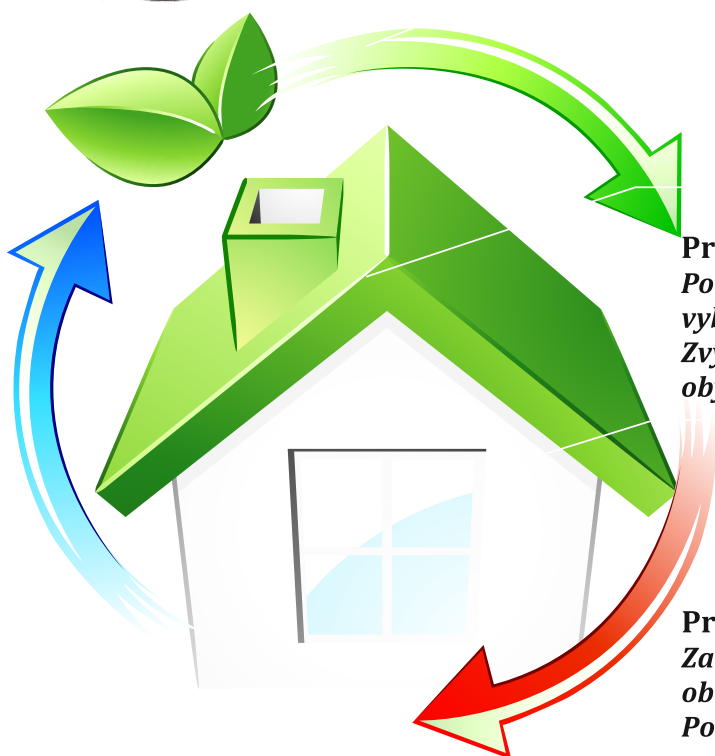

Ďurkov

Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec

Rozširovať a naplňať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry, podporovať miestne hospodárstvo a zaviesť moderné a inovatívne prvky v rámci obce.

Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých

Podporiť skvalitnenie občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce.

Zvýšiť atraktivnosť obce a zlepšiť kvalitu života pre jej obyvateľov a návštevníkov.

Prioritná oblasť 3: Eko obec

Zabezpečiť kvalitné životné prostredie pre obyvateľov obce a návštevníkov.

Podporiť nástroje smerujúce k ochrane životného prostredia.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ĎURKOV	
Plánovacie obdobie	2021 - 2027
Schvaľovací orgán	Obecné zastupiteľstvo obce Ďurkov
Identifikácia územnej samosprávy, pre ktorú sa dokument spracováva	Obec Ďurkov
Dátum schvaľovania	06/2021
Členovia riadiaceho výboru participatívnej tvorby PHRSR	Zadávateľ tvorby stratégie: Ondrej Valik, starosta obce Gestor tvorby stratégie: Ondrej Valik, starosta obce Koordinátor tvorby stratégie: Bc. Veronika Janičová, externý manažment
Gestor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	Ondrej Valik, starosta obce starosta@durkov.sk
Koordinátor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	Bc. Veronika Janičová, externý manažment, veronikajanicova1@gmail.com
Tím pre koordináciu participatívnej tvorby PHRSR	Peter Gamrát, zástupca starostu obce Mgr. Jarmila Vaňová, poslanec obecného zastupiteľstva Ing. Ján Godina, poslanec obecného zastupiteľstva Gedeon Kotsárszky, poslanec obecného zastupiteľstva Ing. Marek Sarvaš, poslanec obecného zastupiteľstva Karol Juhás, poslanec obecného zastupiteľstva Bc. Tatiana Ontková, poslanec obecného zastupiteľstva Alžbeta Vaňová, poslanec obecného zastupiteľstva Jozef Janičo, poslanec obecného zastupiteľstva
Adresa zverejnenia PHRSR na napr. webovom sídle zadávateľa tvorby stratégie (obcí, miest, VÚC)	https://www.durkov.sk/projekty.html
1. ÚVOD - Základné východiská procesu tvorby a obsahu	
1.1. Inštitucionálne východiská (legislatíva, kompetencie, partneri a inštitucionalizované štruktúry partnerstiev)	
1.1.1. Legislatíva upravujúca tvorbu a implementáciu PHRSR	Zákon č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií schváleného uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017
1.1.2. Rozhodovacie kompetencie v oblasti tvorby a implementácie PHRSR	PHRSR bude schvaľovaný Obecným zastupiteľstvom obce Ďurkov.

1.1.3. Partneri	Dotknutá verejnosť	- Verejnosť, ktorá má aktívny záujem o tvorbu PHRSR. - fyzické a právnické osoby dotknuté procesom tvorby a implementácie PHRSR, konkrétne: - fyzické osoby staršie ako 18 rokov, - právnické osoby, - občianske iniciatívy tvorené fyzickými osobami staršími ako 18 rokov, ktoré podpíšu spoločné stanovisko k návrhu strategického dokumentu.
	Hlavní aktéri rozvoja	- obyvatelia obce - fyzické a právnické osoby so sídlom v obci Ďurkov
	Hlavní sociálno-ekonomickí partneri	- obyvatelia obce - fyzické a právnické osoby, vrátane podnikateľských subjektov, miestnych občianskych združení, miestnej MŠ a ZŠ
1.2. Obsahové východiská		
1.2.1. Zdôvodnenie potreby spracovania PHRSR		Obec Ďurkov identifikovala nasledovné okruhy problémov a impulzov pre spracovanie aktualizácie resp. nového PHRSR: - skvalitnenie a zefektívnenie zavedeného systému strategického riadenia rozvoja obce, s cieľom priblížiť sa k občanovi (vypočít' jeho potreby vedúce ku kvalitnejšiemu životu v obci), pretože obec Ďurkov má mimoriadny záujem o zavedenie riadenia, ktoré je bližšie občanom; - politický dôvod - záujem zlepšiť kvalitu života občanov a podmienky pre ekonomické aktivity v obci, - legislatívny dôvod - povinnosť vyplývajúca zo zákona a ďalších právnych noriem; - vplyv zmeny vonkajších podmienok rozvoja napr. nová Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Partnerská dohoda s Európskou úniou pre nové prog - ramové obdobie, ako aj medzinárodné dohody ako napríklad Agenda 2030, akčné plány iniciované subjektmi územnej spolupráce a zároveň schvaľované uznesením vlády SR alebo príslušnými orgánmi územných samospráv)

	- zistenie, že existujúce PHRSR, už neriešia aktuálne výzvy a problémy; - splnenie podmienok pre prístup k finančným zdrojom, prípadne iným rozvoj podporujúcim zdrojom, - možnosť nového prístupu k riešeniu problémov obce - tzv. smart prístup.
1.2.2. Definícia územia pre spracovanie PHRSR a územnej štruktúrie stratégie PHRSR	Územie obce Ďurkov - ako samostatný územný a správny celok, kde jej základnou úlohou, a to nielen pre potreby tohto PHRSR, bude starostlivosť a všestranný rozvoj o územie a o potreby jej obyvateľov.
1.2.3. Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov	V rámci primárnej analýzy obce Ďurkov prebehne pre účely spracovania PHRSR aj zhodnotenie relevantnosti existujúcich nadradených a súvisiacich strategických dokumentov, zhodnotenie doteraz zrealizovaných stratégií, politík a koncepcií implementovaných na všetkých úrovniach, vrátane definovania príležitosti a konkurenčných potenciálov a limitov územnej samosprávy obce v kontexte jej okolia. PHRSR obce Ďurkov bude nadväzovať najmä na: - Integrovanú územnú stratégiu (IUS) samosprávneho kraja pod ktorú obec spadá - Národnú stratégiu regionálneho rozvoja SR - Koncepciu územného rozvoja Slovenska - Partnerskú dohodu medzi EÚ a SR na roky 2021 – 2027 - Agendu 2030
1.2.4. Informácia o procese participatívnej tvorby PHRSR	Etapa 1.– Identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHRSR a rozhodnutie o začatí prípravných prác Obdobie: 12/2020 Popis etapy: Cieľom tejto fázy je predovšetkým zistiť, či je potrebné spracovať PHRSR a na akej hierarchickej úrovni, alebo postačí pripraviť iba jeho aktualizáciu. Obsahom fázy je vykonanie predbežných analýz, ktoré jednoznačnejšie vymedzujú výzvy, problémy, či impulzy, zmapujú ich obsah a rozsah a overia, nakoľko je možné danú výzvu alebo problém riešiť v rámci už existujúceho PHRSR, prípadne je potrebné PHRSR aktualizovať alebo spracovať nový PHRSR.

	Výstupom prvej fázy je vytvorenie zadania, aktivácia či vytvorenie kapacít, a plán postupu tvorby PHRSR resp. jeho aktualizácie. Etapa 2. – Prípravné práce, spracovanie a schválenie vstupnej správy vrátane predbežnej vízie Obdobie: 01/2021 Popis etapy: Cieľom Fázy 2 je vypracovanie podkladov a následné ich spracovanie do Zámeru PHRSR, ktorý slúži na zabezpečenie kompetentného schvaľovania potreby vypracovania nového PHRSR, resp. jeho aktualizácie tak, aby prebehol efektívne a bol zárukou kvalitného spracovania strategického dokumentu a vytvoril predpoklady pre úspešnú implementáciu. Po schválení zámeru PHRSR zo strany Zadávatel'a a za zabezpečeného finančného krytia v rozpočte sa bude môcť pristupovať ku tvorbe nového PHRSR alebo jeho aktualizácii. Konkrétne kroky etapy: Krok 2.1. Personálne zabezpečenie - zostavenie prípravného tímu. Krok 2.2. Organizácia prípravných prác. Krok 2.3. Detailnejšia analýza potreby a impulzov na spracovanie, resp. aktualizáciu PHRSR. Krok 2.4. Analýza možností reakcie na potrebu a impulzy pre spracovanie PHRSR, resp. jeho aktualizáciu, návrh rozhodnutia o postupe, charaktere a obsahovom zameraní. Krok 2.5. Návrh cieľového zamerania/predbežnej vízie PHRSR (resp. jeho aktualizácie). Krok 2.6. Predbežná identifikácia kľúčových partnerov a ich postavenia pre proces participácie pri spracovaní a implementácii PHRSR a ich polohy v participatívnom procese tvorby a implementácie PHRSR. Krok 2.7. Návrh koordinačnej štruktúry procesu tvorby PHRSR. Krok 2.8. Návrh postupu a harmonogramu participatívnej tvorby a schvaľovania PHRSR. Krok 2.9. Odhad potreby zdrojov (ľudských, finančných, dátových, iných) pre tvorbu PHRSR, resp. jeho aktualizáciu a návrh rozpočtu. Krok 2.10. Vytvorenie Plánu riadenia rizík tvorby stratégie.
--	--

Etapa 3. – Inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania PHRSR

Obdobie: 02/2021

Popis etapy: Inventarizačná, analytická a prognostická fáza je prvou časťou tvorby samotného PHRSR nadväzujúc na výstupy prípravných prác v 4 polohách:

- definície kľúčového zamerania/vízie a hlavného cieľa,
- definície kľúčových výziev, problémov, impulzov a možných riešení,
- súboru identifikovaných zdrojov zozbieraných, zhodnotených a sprístupnených informácií,
- definície postupu spracovania a identifikácie partnerov pre tvorbu a implementáciu stratégie.

Cieľom aktivity je: doplniť znalostnú bázu tak, aby boli identifikované nielen výzvy, problémy a impulzy doterajšieho, ale aj očakávateľného vývoja relevantné pre obec, ale predovšetkým identifikované všetky vnútorné (prírodné, sociálne, ekonomické, technické, procesné) potenciály a zdroje budúceho vývoja.

Etapa 4. – Stanovenie vízie, strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR

Obdobie: 03/2021

Popis etapy: Obsahom tejto fázy tvorby stratégie je spresnenie vízie a hlavného cieľa a určenie priorít a strategických cieľov PHRSR opierajúc sa o výstupy prípravnej, inventarizačnej, analytickej a prognostickej fázy.

S ohľadom na možnosť čerpania zdrojov zo štátneho rozpočtu a štrukturálnych fondov EÚ je nutné, aby boli priority a strategické ciele PHRSR obce Ďurkov priamo naviazané na priority a ciele Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, priority a ciele definované v Partnerskej dohode medzi EÚ a SR a ďalších programových dokumentoch pre čerpanie EŠIF na obdobie 2021-2027.

Kroky tejto fázy sa dajú rozdeliť na dve časti. **V prvej časti** (kroky 4.1. a 4.2. Metodiky tvorby PHRSR) ide o overenie, modifikáciu resp. doplnenie vízie, hlavného cieľa, definovanie priorít a strategických cieľov.

V druhej časti (kroky 4.3. až 4.5. Metodiky tvorby PHRSR) sa definuje stratégia pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priority a strategické ciele PHRSR, ktoré tvoria jadro PHRSR.

Etapa 5. – Návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov

Obdobie: 05/2021

Popis etapy: V tejto fáze sa identifikuje strategický prístup, postup a nástroje (opatrenia, aktivity, programy a projekty) akými sa v časovej následnosti a priestorovej súvislosti realizujú jednotlivé kroky stratégie. Cieľom tejto fázy je navrhnúť vlastnú stratégiu, ktorou dosiahne naplnenie celého systému počínajúc víziou až po systém cieľov PHRSR.

Etapa 6. – Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHRSR

Obdobie: 05/2021

Popis etapy: Cieľom tejto fázy je vypracovať podrobný plán implementácie stratégie obsiahnutej v PHRSR. Podrobný plán implementácie stratégie je integrálnou súčasťou PHRSR a definuje predovšetkým:

- časový harmonogram implementácie stratégie a v jeho rámci konkrétne úlohy pre implementáciu navrhovaných nástrojov vrátane subjektov zodpovedných za ich splnenie a určenie výstupov realizácie týchto úloh, ktorý je reprezentovaný akčným plánom implementácie;
- implementačnú štruktúru vrátane systému riadenia implementácie PHRSR, v ktorej musí byť predovšetkým presne definovaná úloha jednotlivých subjektov zapojených do realizácie PHRSR, pravidlá a procesy riadenia implementácie stratégie a plán riadenia rizík;
- systém monitorovania a transparentného hodnotenia a naplňania cieľov stratégie, ktoré zapracovávajú,
- plán využitia zdrojov vrátane zostavenia finančného plánu implementácie stratégie

	Etapa 7. – Prerokovanie a schvaľovanie návrhu PHRSR Obdobie: 06/2021 Popis etapy: Integrálnou súčasťou fázy schvaľovania je široko koncipovaný proces prerokovania tohto dokumentu s partnermi, dotknutou verejnosťou a dotknutými orgánmi a následného zapracovania ich námetov a pripomienok z participatívneho procesu v prvej časti tejto fázy. Výstupom tohto participatívneho procesu môže byť úprava návrhu materiálu PHRSR tak, aby bola bližšie k očakávaniam jednotlivých partnerov a verejnosti. Návrh PHRSR upravený na základe výstupov procesu prerokovania je predložený gestorom na schválenie v príslušnom orgáne územnej samosprávy obce Ďurkov.
--	--

2. ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ	
2.1. Zhodnotenie implementácie doterajších stratégií	
Jedným zo strategických dokumentov obce bol Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ďurkov, ktorý bol schválený dňa 07.04.2021 V súlade s usmernením Metodiky pre tvorbu PHRSR a tak, ako je uvedené v kroku 3.6, na základe primárnych analýz, boli tieto vypracované s cieľom identifikovať vnútorné rozvojové potenciály a limity a zároveň prehĺbiť poznanie príčin problémov a obsahu výziev vyplývajúcich z vývoja a súčasného stavu územia, aj na základe sledovania vývoja štatistických údajov za posledných 5 a viac rokov. Na základe výstupov z vyššie uvedených analýz a na základe prieskumu verejnej mienky, ktorý bol realizovaný dotazníkovým zisťovaním, prostredníctvom médií, a ako i osobným zisťovaním boli v obci Ďurkov pre roky 2021 – 2027 identifikované priority v niekoľkých oblastiach:	
HOSPODÁRSKA OBLASŤ	Technická infraštruktúra
	Dopravná infraštruktúra
	Podnikateľské prostredie a cestovný ruch
	Partnerská spolupráca s inými subjektmi

SOCIÁLNA OBLASŤ	Zamestnanosť a sociálna inklúzia v obci
	Rozvoj bývania
	Sociálna infraštruktúra
	Školstvo, kultúra a šport
	Obecné (verejné) priestory a služby
ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	Ochrana ŽP a majetku obyvateľov obce
	Odpadové hospodárstvo
	Protipovodňové opatrenia

Obr. Prehľad priorít obce Ďurkov pre roky 2015 – 2021

V rámci týchto priorít boli naplánované a následne zrealizované projekty, ktorých prehľad uvádza tabuľka nižšie. Slúži zároveň ako projektová základňa obce Ďurkov, na ktorej je možné budovať a plynulo nadviazať nové projektové zámery a vízie v horizonte 2021 – 2027.

1. Rekonštrukcia Základnej školy Ďurkov: 230 533,15 EUR (r. 2015), zdroj pomoci: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Dobrovičová 12, 812 66 Bratislava
2. Zberný dvor Ďurkov: 163 794,19 EUR zdroj pomoci: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Nám. Ľ. Štúra 1, 813 35 Bratislava
3. Program obnovy dediny, Obnova kaplnky a jej okolia: 4 950,00 EUR, zdroj pomoci: Environmentálny fond, Bukureštská 4, 813 26 Bratislava 11.
4. TSP v obci Ďurkov: 43 283,00 EUR, zdroj pomoci: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Špitálska 4, 816 43 Bratislava 12.
5. Obnova kúrie v Ďurkove: 7 000,00 EUR, zdroj pomoci: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, Námestie SNP 33, 8163 31 Bratislava
6. Podpora zamestnanosti v obci Ďurkov: 17 181,99 EUR, zdroj pomoci: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Špitálska 4, 816 43 Bratislava
7. Športová činnosť ako vhodná prevencia voči kriminalite: 8 000,00 EUR, zdroj pomoci: Okresný úrad Košice, Komenského 52, 041 26 Košice
8. Materská škola - Ďurkov, rekonštrukcia a rozšírenie kapacity: 224 962,04 EUR, zdroj pomoci: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, 812 72 Bratislava
9. Zníženie energetickej náročnosti budovy Kultúrneho domu a Obecného úradu v Ďurkove: 530 689,30 EUR, zdroj pomoci: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Nám. Ľ. Štúra 1, 813 35 Bratislava
10. Vytvorenie občianskej poriadkovej služby v obci Ďurkov: 100 805,40 EUR (2017), zdroj pomoci: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, 812 72 Bratislava

2.2. Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHRSR neimplementovala

Nulový variant

Za predpokladu, že nebudú realizované žiadne opatrenia navrhovanej stratégie PHRSR, tzv. *nulový variant*, je možné predpokladať nasledovný lokálny dopad na zraniteľnosť obce:

Z pohľadu ekonomického a podnikateľského prostredia v obci:

- odchod mladých ľudí do zahraničia,
- znížená atraktivita územia obce/regiónu pre investorov,
- nemožnosť získať externé zdroje pre obec na podporu rozvoja,
- silná konkurencia na trhu,
- neukončené budovanie technickej infraštruktúry v obciach.

Z pohľadu poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

- zmena klimatických podmienok,
- nevyužitie pôdneho a lesného fondu obce,
- neatraktivnosť práce a podnikania v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve,
- devastácia životného prostredia,
- prírodné kalamity.

Z pohľadu technickej a dopravnej infraštruktúry:

- navýšenie počtu investičných akcií v obciach a ich finančná náročnosť,
- stagnácia vybudovania vodovodu a kanalizácie pre ich finančnú náročnosť,
- nemožnosť získať externé zdroje na dobudovanie technickej infraštruktúry.

Z pohľadu životného prostredia

- ohrozenie zdrojov pitnej vody v obci nadmerným používaním umelých hnojív a pesticídov,
- nemožnosť získať externé zdroje pre tvorbu a údržbu životného prostredia,
- prírodné katastrofy (záplavy).

Z pohľadu kultúry, školstva a športu

- hrozba papučovej kultúry obyvateľstva,
- dôsledkom zlej sociálnej situácie rodín je kultúra na poslednom mieste v rodinnom rozpočte,
- slabý sponzoring športu a kultúry zo strany súkromného sektora,
- bezcieľne trávenie voľného času mladými ľuďmi v obci,
- zanedbaním pozornosti v oblasti tradícií a remesiel obce stratia svoju osobitosť.

Z pohľadu občianskej vybavenosti

- vlastníci pozemkov nebudú súhlasiť s odpredaním pozemkov pre nové individuálne bytové výstavby podľa územného plánu obcí,
- nedostatok finančných prostriedkov na výkon samosprávy a zlepšenie občianskej vybavenosti obce,
- nedostatku finančných prostriedkov na plánované rozvojové aktivity obce.

Z pohľadu cestovného ruchu

- nepochopenie turistického potenciálu obce - nevyužitie daností pre rozvoj cestovného ruchu,
- izolovanosť – nezapojenie sa do združení v regióne, ktoré pomáhajú rozvoju cestovného ruchu,
- neprispôsobenie kvality a množstva poskytovaných služieb v súlade s požiadavkami návštevníkov obce,
- nedosiahnuteľná konkurencia v oblasti cestovného ruchu.

Dopady vyššie uvedených bodov bez aktívneho prístupu obce je možné zovšeobecniť nasledovne:

- Zníženie počtu pracovných príležitostí v obci
- Migrácia prevažne mladého obyvateľstva a z toho vyplývajúce:
- Starnutie obyvateľstva
- Nespokojnosť obyvateľov s kvalitou infraštruktúry a občianskej vybavenosti
- Vyčerpanie financovania rozvojových aktivít z vlastných zdrojov
- Strata záujmu obyvateľov participovať na veciach verejných

2.3. Identifikácia vnútorných potenciálov, výziev, limitov a problémov

Výzvy a potenciály	Socioekonomické	
		- vyváženosť štruktúry obyvateľstva z hľadiska produktivity, aktivity a pohlavia, - prítomnosť poľnohospodárskej výroby v obci, - vzdelaný a kvalifikovaný ľudský potenciál, - existencia podnikateľských subjektov pôsobiacich v obciach v oblasti obchodu, výroby, služieb a dopravy, - dobré podmienky pre rozvoj služieb, - dobré podmienky pre rozvoj cestovného ruchu, - dobré podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, - vytváranie podmienok pre rozvoj podnikania,

		- existujúca územno-plánovacia dokumentácia.
	Územno-technické	- v obci je vybudovaná dostatočná infraštruktúra, - atraktívne prírodné prostredie, - blízkosť rekreačnej oblasti, ako možného základu pre rozvoj turizmu, - objekty vhodné pre podnikanie v agroturistike, - kultúrno-historické pamiatky, - aktívny prístup miestnej samosprávy k rozvoju cestovného ruchu v obciach, - trasy pre cykloturistiku
	Prírodno-environmentálne	- vhodné prírodné a podnebné podmienky, - doriešený odvoz a skládky tuhého komunálneho odpadu, - vypracovaný program odpadového hospodárstva, - realizácia separovaného zberu odpadu, - zlepšenie kvality ovzdušia v obci - dostatok lesov s kvalitnou podpornou vodou.
	Kultúrne	- komplexne rekonštruovaná budova Obecného úradu a kultúrneho domu - využívanie prírody v okolí na zimné a letné športové aktivity, - veľké množstvo kultúrnych podujatí, - každoročné tradičné akcie – plesy, jarne a jesenné tradičné akcie, - existencia budov pre základnú a materskú školu, - silná mimoškolská činnosť v obci, - možnosť športovania v areáli futbalového ihriska, telocvične a multifunkčného ihriska - existencia kultúrnych pamiatok
	Inštitucionálno-organizačné	- pravidelné stretnutia občanov s predstaviteľmi samosprávy, - ochota obyvateľov spolupodieľať sa na rozvoji obce.
Problémy a limity	Socioekonomické	- nezamestnanosť obyvateľov obcí v produktívnom veku, - nezamestnanosť absolventov škôl, - absencia výrobných podnikov v obci,

		- absencia základných a doplnkových služieb, - absencia väčšieho supermarketu, obchodného centra - stagnácia rozvoja malého a stredného podnikania, - slabý rozvoj remeselnej výroby, - nízka kúpyschopnosť obyvateľstva vyplývajúca z nezamestnanosti v regióne, - slabá informovanosť o možnostiach podnikania a samozamestnania zo strany štátu.
	Územno-technické	- nedostatok finančných prostriedkov z rozpočtu obcí na rekonštrukciu miestnych komunikácií, - nevybudované parkovacie plochy v obciach.
	Prírodno-environmentálne	- nezáujem mladých o poľnohospodárstvo, - nedostatočné využívanie daností pre rozvoj turizmu a agroturizmu, - malý rozvoj aktivít pre rekreačné účely, - zlý stav poľných a lesných ciest, - nevyužitý / nezmapovaný potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, - nedostatočná propagácia cestovného ruchu v regióne,
	Kultúrne	- absencia možností využívať rekreačné strediská na športové aktivity, na relaxáciu (bowling, wellness, sauna), - slabá tradícia folklóru, - nezáujem občanov o obnovenie tradícií v obci, - obyvatelia sú prevažne konzumenti a nie tvorcovia kultúrnych akcií v obci.
	Inštitucionálno-organizačné	- nedobudovaná obecná kanalizácia, vodovody, - absencia obecnej tlače, - nedostatok prípadne nedostupnosť finančných zdrojov.

2.4. Identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia

Nasledujúca tabuľka ilustruje potenciály, výzvy, limity a problémy vyplývajúce z vývoja vo vonkajšom prostredí **obce Ďurkov**:

Výzvy a potenciály z vonkajšieho prostredia:	Limity a problémy z vonkajšieho prostredia:
Potenciál získať nenávratný finančný príspevok z EÚ zdrojov pre krytie investičných zámerov v obci	Malý záujem investorov o menšie obce
V rámci Mikroregiónu existuje možnosť vytvárať spolupráce založené na synergii s obcami	Nedostatočne rozvinutý cestovný ruch v okolí obce/mikroregiónu.
V blízkom okolí obce funguje rozvinutý cestovný ruch	Zlý stav životného prostredia v okolí obce/v mikroregiónu
Možnosť prilákať investorov	Nepochopenie/nerozpoznanie potenciálu disponibilných rozvojových zdrojov obce

2.5. Výstupy SWOT analýzy pre voľbu typu stratégie

Tomuto bodu je z pohľadu tvorby PHRSR venovaná mimoriadna pozornosť nakoľko výzvy, potenciály, limity a problémy vytvárajú väčšinou vzájomne previazaný logický hierarchický systém.

Preto v tomto bode nedôjde len k identifikácii samostatných javov, ale najmä vzájomných väzieb a ich príčinných súvislostí.

Následne budú výstupy tohto kroku spracované vo forme stromu výziev a problémov, ktorý tento systém a jeho väzby vizualizuje.

Samotný strom je potom možné následne použiť k zadefinovaniu logického systému, teda stromu, cieľov a opatrení, ktoré sa budú vzťahovať na identifikované výzvy, potenciály, limity a problémy.

Hospodárska oblasť	
Silné stránky	Slabé stránky
- obec má vybudovaný vodovod - dostupnosť kvalitnej pitnej vody z obecných studní - obec je plynofikovaná - dostupnosť internetu a káblovej televízie - dostupnosť mobilných sietí	- nedobudovaná kanalizácia - nevybudovaná ČOV - nedostatočná prevencia voči kriminalite a možným protispoločenským konaniam - nedostatočný kamerový systém

• obec je prístupná pravidelnou autobusovou dopravou • výhodná strategická poloha obce, blízkosť mesta Košice	• nevyhovujúci technický stav niektorých úsekov miestnych komunikácií a chodníkov
Príležitosti	Ohrozenia
• využitie čerpania štrukturálnych fondov EÚ • realizácia opatrení na zvýšenie bezpečnosti ako občanov, tak aj návštevníkov • dobudovanie miestnych komunikácií a chodníkov • vybudovanie cyklochodníkov • zlepšovanie podnikateľského prostredia dobudovaním prvkov technickej infraštruktúry zabezpečiť ďalší rozvoj podnikateľských aktivít v obci	• zanedbávanie podpory štátu v oblasti malého a stredného podnikania • finančne náročná a pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry
Sociálna oblasť	
Silné stránky	Slabé stránky
• výhodná strategická poloha obce, blízkosť mesta Košice • materská škola a základná škola v obci • dostatok voľnej pracovnej sily • ochota spolupráce miestneho obyvateľstva pri rozvoji obce • optimálne podmienky pre rekreačné využitie • zachovalé a príťažlivé prírodné prostredie • kultúrne pamiatky v obci (kostol, kúria)	• absencia oddychových zón pre deti mládež, mladé rodiny, matky na materskej dovolenke a pre dôchodcov • absencia vhodných priestorov pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím • absencia sociálnej starostlivosti pre starších občanov • absencia zdravotného strediska • sociálna izolácia obyvateľov z MRK • nižšia vzdelanostná úroveň obyvateľov zo sociálne znevýhodneného prostredia • nedostatok vlastných finančných zdrojov obce na financovanie rozvojových a investičných projektov • slabší záujem o veci verejné • nedostatok obecných pozemkov a ich roztrieštenosť

Príležitosti	Ohrozenia
- využitie čerpania štrukturálnych fondov EÚ - potenciál rozvoja cestovného ruchu - záujem o integráciu rómskej komunity do života majoritnej spoločnosti - strategické postavenie obce - rozvoj športových a rekreačných aktivít s možnosťou využitia prírodného potenciálu územia - potencionálna spolupráca s okolitými obcami	- možný nárast sociálnej izolácie obyvateľov z MRK - predsudky a diskriminácia zo strany majoritného obyvateľstva - starnutie obyvateľstva - nedostatok finančných prostriedkov pre investičné zámery obce
Environmentálna oblasť	
Silné stránky - zavedený systém triedeného zberu - odpadov - prírodný potenciál na rozvoj vidieckeho, cestovného ruchu, pešej turistiky a cykloturistiky - pozitívny prístup miestnej samosprávy k zachovaniu prírodného dedičstva pre nasledujúce generácie	Slabé stránky - slabá ekologická uvedomelosť občanov - nedostatočné separovanie a zhodnocovanie odpadov - nedostatočné využívanie prírodného potenciálu - nedostatočné využitie obnoviteľných zdrojov energie v prospech rozvoja obce
Príležitosti	Ohrozenia
- využitie čerpania štrukturálnych fondov EÚ - podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie - predchádzanie vzniku odpadov - zvýšenie zhodnocovania odpadov - zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce - realizácia opatrení smerujúcich k udržaniu kvality životného prostredia	- slabá osвета v oblasti ochrany životného prostredia - znečisťovanie životného prostredia nelegálnymi skládkami - nárast produkcie komunálneho odpadu

2.6.Návrh strategického prístupu vyplývajúci zo SWOT analýzy

Využitím SWOT analýzy jednotlivých čiastkových oblastí boli vyšpecifikované silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia, ktoré prispeli k tvorbe návrhov a odporúčaní pre vypracovanie rozvojového dokumentu obce Ďurkov.

Výstupom SWOT analýzy je tak nielen identifikácia silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, ale aj návrh jedného zo štyroch prístupov k ďalšiemu rozvoju obce: ofenzívnej stratégie, defenzívnej stratégie, stratégie spojenectva alebo stratégie úniku.

Na základe častí SWOT analýzy je možné konštatovať, že výsledkom SWOT analýzy je prijatá **OFENZÍVNA STRATÉGIA**, pri ktorej silné stránky obce majú prevahu nad slabými stránkami, nad príležitosťami a ohrozeniami.

Odpoveďou pre obec je tak potreba využiť príležitosti na svoj rozvoj prostredníctvom budovania stratégie postavenej na silných stránkach obce.

2.7. Výstup benchmarkingu v kontexte širšieho územia

Samostatnou oblasťou analytickej časti je identifikovanie potenciálnych nástrojov a možných prístupov na riešenie výziev a problémov, ktoré sa stali osvedčenými nielen na úrovni lokálnej, ale aj v národnej alebo nadnárodnej praxi.

Pri tomto postupe sa identifikujú analýzou overené postupy - pozitívne prvky - , rešpektujúc ich možné obmedzenia pri prenose skúseností.

Tie môžu vyplývať z rozdielnosti prostredia (legislatívne, sociálne, ekonomické, geografické), rovnako tak z rôznej východiskovej situácie.

Metódou používanou v rámci spracovania tejto analýzy je porovnanie situácie a potenciálov rozvoja obce so situáciou a potenciálmi rozvoja inej porovnateľnej obce v rámci tzv. **benchmarkingu**. Porovnanie je vhodné sústrediť na obce, ktoré môžu byť vnímané ako konkurenti alebo naopak - sú príkladmi napredovania v dosiahnutom prograse, prípadne príkladmi dobrej praxe, ktorú je možné zohľadniť pri riešení obdobných výziev a problémov.

Benchmarking pre účel spracovania tohto dokumentu je možné zdefinovať ako proces porovnávania a merania vlastných bežiacich procesov s porovnateľnými procesmi vo vybraných (porovnávaných) subjektoch.

Cieľom takého porovnania je zisk informácií, kde vzniká odchýlka, ktorá predstavuje tzv. úzke miesto procesu.

Tak môže obec identifikovať problém a zaviesť zlepšenia. Práve cez porovnanie s najlepšími.

Východisková situácia obcí v najbližšom okolí

V najbližšom okolí zápasia všetky obce s obdobnými problémami a to nielen na úrovni rozvoja. Najčastejšími problémami obcí s **nízkym počtom obyvateľov** sú nedostatok finančných prostriedkov a slabý ľudský kapitál v spojení s prestarnutým obyvateľstvom. Okrem frustrácie patria medzi bariéry rozvoja obcí v bezprostrednom prostredí známe problémy s infraštruktúrou, nezamestnanosťou, či nízkym alebo málo využiteľným vzdelaním.

Problémom je i fakt, že malé obce sa často bránia alebo im chýba príležitosť spájať sa do mikroregiónov.

Napriek uvedeným ťažkostiam je možné identifikovať aj rad príkladov obcí, ktoré vďaka mobilizácii vlastného potenciálu a s využitím externých zdrojov dokázali v oblasti environmentálnej, sociálnej a zvyšovania úrovne obyvateľstva efektívne napredovať. Sú to okolité obce: Bidovce, Svinica, Blažice, Olšovany.

V uvedených obciach boli naplno využité možnosti čerpania zdrojov EÚ pre rozvoj v každej oblasti – životné prostredie, infraštruktúra, školstvo, zdravotníctvo, sociálna infraštruktúra.

Práve predkladaný dokument môže obci Ďurkov pomôcť k zmene – priblíženiu sa k nasledovaniu hodným príkladom. Na obdobie 2021 – 2027 je vypracovaný detailný plán nástrojov (projektov) v súlade s cieľmi programovacích dokumentov pre najbližšie rozpočtové obdobie EÚ.

2.8. Identifikácia disparít a faktorov rozvoja

Každá obec disponuje zdrojmi, ktoré je možné definovať ako faktory jej rozvoja (ekonomického a sociálneho).

Zdroje a faktory, ktoré sa nachádzajú v rámci hraníc katastrálneho územia obce sa označujú ako vnútorné (endogénne) faktory rozvoja. Zdroje a faktory, ktoré vplývajú na rozvoj obce spoza hraníc obce tvoria vonkajšie (exogénne) faktory rozvoja.

Súbor faktorov a zdrojov rozvoja obce tvorí rozvojový potenciál konkrétnej obce.

A) Prehľad faktorov rozvoja obce Ďurkov

Rozvojové faktory je možné členiť do nasledovných skupín:

- prírodné zdroje,
- sociálna infraštruktúra obyvateľstvo,
- technická infraštruktúra
- ekonomické činnosti
- rozpočet a majetok obce.

Prírodné zdroje

Obec Ďurkov s rozlohou 9,92 km² a s nadmorskou výškou 261 m n. m. leží v Olšavskej doline na ľavostrannom prítoku Olšavy. Katastrálne územie obce Ďurkov sa rozprestiera v Košickej kotline vo východnej časti a patrí do Košického kraja, okresu Košice – okolie, ktorý je so svojou rozlohou 1 541 km² druhým najväčším okresom na Slovensku. Okres Košice – okolie sa nachádza na juhovýchode Slovenska a susedí s 9 okresmi. Okrem iného susedí so všetkými štyrmi okresmi mesta Košice. Na juhu hraničí s Maďarskom. Od mesta Košíc je obec Ďurkov vzdialená 18 km, na východe a severe hraničí s obcou Svinica, na juhu s obcou Ruskov a na západe s obcou Olšovany.

Kataster obce z časti zaberá úpätie Slanských vrchov s najvyšším vrchom Bogota v nadmorskej výške 854 m. Prevažne odlesnený chotár vystupuje na vrchovinu západnej steny Slanských vrchov (ryolit, andezit). Do katastrálneho územia zasahuje aj krajinný priestor Dargovský priesmyk. Krajinné pomery možno charakterizovať mierne zvlneným terénnym reliéfom. Prevažná časť územia je odlesnená. Ďurkov sa nachádza v povodí rieky Olšava, tá ho so sústavou miestnych tokov odvodňuje. Južne od obce tečie rieka Olšava a severnou hranicou preteká Svinický potok. Vodné toky sú charakteristické snehovo – dažďovým režimom stredohorskej oblasti s akumuláciou snehových zrážok v zimnom období a vysokou vodnatosťou v jarných mesiacoch. Minimálne odtoky sú v zimnom a jesennom období. Vodný tok Olšava je vodohospodársky významný vodný tok.

Obyvateľstvo

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje niekoľko ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Štruktúra obyvateľstva je výsledkom základných demografických procesov reprodukcie, či už prirodzených (pôrodnosť, úmrtnosť) alebo mechanických (sťahovanie) a sú statickými charakteristikami populácie. Predstavujú základné fakty na podporu rozhodovania v súvislosti s rozvojom ľudskej spoločnosti. Je dôležité vymedziť demografické trendy a v rámci nich aj náboženskú, národnostnú a vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva. K základným demografickým ukazovateľom patrí aj dynamika obyvateľstva, ktorá sa vyjadruje prirodzeným a migračným pohybom. Pri pohľade na prirodzený prírastok vidieť, že výsledok v obci má kladné hodnoty v sledovanom období, čo znamená, že natalita prevažuje nad mortalitou. V sledovanom období sa počet obyvateľov výrazne nemenil. Od roku 2014 počet obyvateľov vykazuje rastúci trend. V súčasnosti je celkový počet obyvateľov v obci 1924 (rok 2020).

Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia

Dôležitou charakteristikou ľudských zdrojov je veková štruktúra obyvateľstva v kategóriách predproduktívny (0-14 rokov), produktívny (15-65 rokov) a poproduktívny vek (65 a viac rokov). Veková štruktúra je základným ukazovateľom pre posúdenie budúceho vývoja populácie. Z hľadiska vekovej štruktúry obyvateľstva najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, konkrétne 1171 obyvateľov. Najmenší podiel na obyvateľov pripadá v poproduktívnom veku, t. j. 149 obyvateľov.

Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Podľa výsledkov sčítania môžeme obyvateľstvo hodnotiť aj z hľadiska národnostnej štruktúry. Z pohľadu národnostného zloženia výrazne prevláda slovenská národnosť. Počet obyvateľov, ktorí sa hlásia svojou príslušnosťou k slovenskej národnosti je 1889, čo predstavuje 98% z celkového počtu, 2 % sa hlási k rómskej národnosti a malé percento obyvateľstva je maďarskej národnosti.

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva v obci rôznorodá. K veriacim sa hlási 92,10 % obyvateľstva obce a bez vyznania je 4,65 % občanov. Z uvedenej štatistiky vyplýva že dominantným náboženstvom v obci Ďurkov je rímskokatolícka cirkev, ku ktorej sa hlási viac ako polovica obyvateľov, t. j. 52 %.

Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

Úroveň vzdelanosti populácie sa v súčasnej etape socioekonomického rozvoja stáva jedným z predpokladov, ktoré významným spôsobom vplývajú na celkovú rozvoja schopnosť územia. Vzdelanie je jednou z možností ako si na pracovnom trhu zaistiť lepšie pracovné príjmy, nižšiu možnosť straty zamestnania alebo nižšiu mieru ohrozenia dlhodobou nezamestnanosťou. Predmetné územie má vidiecky charakter, čo sa odráža aj na vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva, kde najvyššie dosiahnuté vzdelanie je prevažne učňovské s maturitou alebo bez maturity a stredné odborné vzdelanie. Podiel osôb s vysokoškolským vzdelaním je len 5% z počtu obyvateľov, u ktorých je známe najvyššie ukončené vzdelanie.

Ekonomická štruktúra a ekonomický rozvoj

Jednou zo základných sociálno-ekonomických klasifikácií triedenia obyvateľstva je ekonomická aktivita. Z tohto hľadiska možno obyvateľstvo rozdeliť na ekonomicky aktívne a neaktívne. Medzi demografické ukazovatele zaradujeme aj zamestnanosť obyvateľstva. Na základe zmapovania zamestnanosti možno posúdiť, koľko obyvateľov v obci je ekonomicky aktívnych, koľko obyvateľov sa nachádza na materskej dovolenke, koľko je dôchodcov, koľko sa nachádza v obci nezamestnaných a pod.. V obci najväčšiu skupinu tvoria zamestnanci (35 %), avšak vysoké percento obyvateľstva tvorí skupina dôchodcov (10 %) a nezamestnaných (14 %).

Technická infraštruktúra

Miestne komunikácie - Stav miestnych komunikácií je dobrý, niektoré úseky je potrebné zrekonštruovať a dobudovať.

Chodníky - Stav chodníkov je dobrý, v niektorých častiach obce chodníky absentujú alebo je ich potrebné zrekonštruovať.

Autobusová zástavka - V obci sa nachádzajú 3 autobusové zastávky.

Vodovod - Obec má vybudovaný vodovod.

Kanalizácia - V obci je vybudovaná kanalizácia, dobudovanie jej rozšírenia je plánované v roku 2022

Čistička odpadových vôd – v susednej obci Ruskov

Rozvod plynu - Obec je plynofikovaná.

Zásobovanie teplom - Zdroje a zariadenia na výrobu tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Zásobovanie teplom v obci je riešené po jednotlivých objektoch samostatne.

El. vedenie - Obec je zásobovaná elektrickou energiou z distribučných trafostaníc.

Verejné osvetlenie - Obec disponuje moderným verejným LED osvetlením. Prevádzku verejného osvetlenia spravuje externá spoločnosť.

Pokrytie mobilných operátorov - Obec je pokrytá signálmi všetkých aktuálnych mobilných operátorov.

Odpadové hospodárstvo

Na území obce vzniká hlavne komunálny odpad a biologický odpad z domácností, z verejných priestranstiev. Obec zabezpečuje separovanie odpadu v hlavných komoditách papier, sklo, plast, ale aj v ďalších komoditách v súlade s aktuálnou legislatívou. Odvoz a zneškodňovanie komunálneho odpadu pravidelne zabezpečuje dodávateľsky. V obci sa nachádza zberný dvor, v areáli ktorého je priestor určený na voľné skladovanie biologicky rozložiteľného odpadu. Zmenami v systéme prístupu k nakladaniu s odpadom je však potrebné sa neustále zaoberať, najmä s ohľadom na vznik nelegálnych skládok, nakoľko časti obyvateľstva ešte stále chýba dostatočné uvedomenie. Obec neustále dbá na to, aby sa v jej katastri nevyskytli žiadne environmentálne záťaž.

Sociálna infraštruktúra obce

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia z oblasti administratívy a kultúry, športové zariadenia, školské zariadenia. Občianska vybavenosť významnou mierou skvalitňuje život obce. Úroveň občianskej vybavenosti je ovplyvňovaná charakterom obce, veľkosťou obce, počtom jej obyvateľov a návštevníkov, ich potrebami. Obec disponuje sociálnou infraštruktúrou: obecný úrad, cintorín, kostol, materská škola, základná škola, školské ihrisko, futbalové ihrisko, multifunkčné ihrisko, pohostinstvo, obchod, predajne, obecný rozhlas.

Štruktúra domového a bytového fondu

Väčšina obyvateľov v obci Ďurkov býva v tradičných rodinných domoch. V obci sa nachádzajú 3 bytové domy. Celkový počet trvalo obývaných rodinných domov je 420. Rodinné domy sú v dobrom stave.

Detailné spracovanie analýz obce tvorí prílohu č. 1 tohto dokumentu

B) Prehľad disparít obce Ďurkov

Pri analýze problémov boli identifikované nasledovné disparity a limity rozvoja územia obce Ďurkov:

Oblasť rozvoja	Popis disparity
----------------	-----------------

• Prírodné zdroje	➤ nevyužitý prírodný a kultúrno-historický potenciál pre rozvoj cestovného ruchu
• Obyvateľstvo	➤ starnúca populácia a klesajúci počet produktívneho obyvateľstva migrácia mladých obyvateľov
• Ekonomická štruktúra a ekonomický rozvoj	➤ nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily ➤ rastúca dlhodobá nezamestnanosť.
• Technická infraštruktúra	➤ technický stav verejných budov vyžadujúcich si rekonštrukciu
• Sociálna infraštruktúra obce	➤ nedostatočná školská a predškolská infraštruktúra ➤ chýbajúce domovy sociálnych služieb

Tab. - disparity a limity rozvoja územia

3. Rozvojová stratégia

3.1. Vízia rozvoja a hlavný cieľ

Vízia predstavuje očakávaný stav, ktorý má obec zo strednodobého hľadiska dosiahnuť. Definuje rámec pre vymedzenie strategických cieľov a priorit na obdobie budúcich 7 – 10 rokov pričom popisuje aj postupy na ich dosiahnutie.

Vízia obce Ďurkov predstavuje opis ideálneho stavu, ktorý si obyvatelia obce prajú dosiahnuť a aktívnym systematickým prístupom sa chcú blížiť k jej naplneniu.

Na základe komplexnej analýzy východiskového stavu obce, súboru kvalitatívnych a kvantitatívnych dát, analýzy silných a slabých stránok územia, identifikácii hlavných faktorov smerujúcich k rozvoju územia, pochopením väzieb územia, zohľadnením faktorov podporujúcich rast, resp. rozvoj územia, ako aj na základe funkcií, ktoré obec v súčasnosti plní, **strategická vízia** obce Ďurkov je formulovaná nasledovne:

Vízia rozvoja:

Obec Ďurkov je modernou obcou, ktorá vytvára predpoklady pre systematické zlepšovanie životných podmienok a podporujúca zvýšenie životnej úrovne svojich obyvateľov všetkých vekových kategórií cez:

- podporu mobility a prepojitelnosti,
- podporu spravodlivých riešení v sociálnej oblasti tak, aby bola samospráva bližšie k občanom a viedla k skvalitneniu života v regióne,

- podporu inovatívnych a ekologických – dobu odrážajúcich – riešení pre všetkých svojich občanov.

Hlavný cieľ:

Vytvárať priestor a podmienky pre zlepšenie kvality života v obci, cez poznanie potrieb svojich obyvateľov a zabezpečiť predpoklady k trvalo udržateľnému rozvoju obce s dôrazom na inovatívne a ekologické riešenia, ktoré reflektujú nároky ale aj benefity dnešnej doby a ponúkať sociálne riešenia ako nástroj priblíženia sa k občanom.

3.2.Štruktúra priorít a ich väzby

Zámerom tejto časti programu je **zadefinovať priority** a poskytnúť prehľad strategických a špecifických (operatívnych) cieľov **vo väzbe na hlavný cieľ a priority**, ktoré s určitou povedú priamo k naplneniu stanovenej vízie, pričom tieto priority a z nich plynúce návrhy projektov nemusia spadať len do kompetencie obce.

V tejto časti je dôležité ich explicitne vymedziť a pomenovať tak, aby ich bolo možné zapracovať do plánu plnenia. Pri opatreniach, ktoré nie sú priamo v kompetencii obce, je dôležité aby boli presne sformulované do takej podoby, v akej ich obec bude môcť začleniť do vyšších strategických zámerov napr. samosprávneho kraja.

Naplnenie dlhodobej vízie a dosiahnutie hlavného cieľa obce Ďurkov je rozložené **do troch prioritných oblastí**, ktorých naplnenie je podmienené splnením špecifických cieľov, ktoré môžu byť v rámci dekompozície tvorené ďalšími špecifickými subcieľmi a spolu s vyššími cieľmi sa stávajú základnými piliermi pri realizácii hlavného cieľa.

Základné prioritné oblasti sú vymedzené nasledovne:

Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec

Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých

Prioritná oblasť 3: Eko obec

Predstavenie obsahu jednotlivých priorít je možné najlepšie demonštrovať cez uvedenie špecifických cieľov, ktoré pod danú prioritu spadajú a práve ich jednotlivé splnenie zabezpečí aj naplnenie priority.

Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec

Strategický cieľ: 1.1 Rozširovať a naplňovať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry, podporovať miestne hospodárstvo a zaviesť moderné a inovatívne prvky v rámci obce

Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých

Strategický cieľ: 2.1 Podporiť skvalitnenie občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce

Strategický cieľ: 2.2 Zvýšiť atraktivnosť obce a zlepšiť kvalitu života pre jej obyvateľov a návštevníkov

Prioritná oblasť 3: Eko obec

Strategický cieľ: 3.1 Zabezpečiť kvalitné životné prostredie pre obyvateľov obce a návštevníkov

Strategický cieľ: 3.2 Podporiť nástroje smerujúce k ochrane životného prostredia

Obrázok nižšie ilustruje prepojenie a väzby medzi definovaním Vízie rozvoja, Hlavného cieľa a priorít obce Ďurkov, ktorých naplnenie je možné dosiahnuť prostredníctvom naplnenia cieľov jednotlivých nástrojov (projektov), ktoré povedú k naplneniu jednotlivých špecifických cieľov, prostredníctvom ktorých je možné naplniť strategické ciele určené pre každú prioritnú oblasť obce.

Obr. Prepojenie a väzby medzi definovaním Vízie rozvoja, Hlavného cieľa a priorít obce Ďurkov

3.3.Systém cieľov, ich súvislostí, indikátorov a strom cieľov

3.3.1. Prehľad strategických a špecifických (operatívnych) cieľov vo väzbe na hlavný cieľ a priority

Vízia: Obec Ďurkov je modernou obcou, ktorá vytvára predpoklady pre systematické zlepšovanie životných podmienok a podporujúca zvýšenie životnej úrovne svojich obyvateľov všetkých vekových kategórií cez:

- podporu mobility a prepojitelnosti,
- podporu spravodlivých riešení v sociálnej oblasti tak, aby bola samospráva bližšie k občanom a viedla k skvalitneniu života v regióne,
- podporu inovatívnych a ekologických – dobu odrážajúcich – riešení pre všetkých svojich občanov.

Hlavný cieľ: Vytvárať priestor a podmienky pre zlepšenie kvality života v obci, cez poznanie potrieb svojich obyvateľov a zabezpečiť predpoklady k trvalo udržateľnému rozvoju obce s dôrazom na inovatívne a ekologické riešenia, ktoré reflektujú nároky ale aj benefity dnešnej doby a ponúkať sociálne riešenia ako nástroj priblíženia sa k občanom.

Priorita 1 Moderná a inovatívna obec	Priorita 2 Obec atraktívna pre všetkých		Priorita 3 Eko obec	
Strategický cieľ 1.1 Rozširovať a naplňovať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry, podporovať miestne hospodárstvo a zaviesť moderné a inovatívne prvky v rámci obce	Strategický cieľ 2.1 Podporiť skvalitnenie občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce, celkové zvýšenie kvality života v obci	Strategický cieľ 2.2 Zvýšiť atraktívnosť obce a zlepšiť kvalitu života pre jej obyvateľov a návštevníkov	Strategický cieľ 3.1 Zabezpečiť kvalitné životné prostredie pre obyvateľov obce a návštevníkov	Strategický cieľ 3.2 Podporiť nástroje smerujúce k ochrane životného prostredia

3.4.Strategický prístup pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priorít a systému cieľov PHRSR

Stratégia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ďurkov na roky 2021 – 2027 priamo nadväzuje na analytickú časť, ktorá cez popísané oblasti predstavuje komplexnú analýzu obce.

Predkladaná časť PHRSR sa zameriava na stratégiu rozvoja obce Ďurkov, so zohľadnením tvrdých dát (štatistický úrad, výstupy z dotazníkov), ale aj relevantných informácií získaných od miestnych aktérov, cez tzv. mäkké dáta (očakávania obyvateľov samosprávy) **ale hlavne výstupov a záverov PHRSR 2015 – 2020 na ktorý priamo nadväzuje a bol podkladom pre vytvorenie nového predkladaného PHRSR na roky 2021- 2027.**

Vychádzajúc zo skúseností a relevantnej dokumentácie, ktorá stojí za vytvorením PHRSR každej obce, je pre definovanie obecnej rozvojovej stratégie nevyhnutné pochopiť aj prognostické varianty rozvoja územných celkov vyššej úrovne. Tie je potrebné zapracovať nielen z hľadiska strednodobého, ale aj dlhodobého horizontu. Tieto východiská prognózy budúceho vývoja sú prezentované v strategických dokumentoch národnej a nadnárodnej úrovne.

Tu je nutné rešpektovať nielen súlad medzi Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky v zmysle zákona 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, ale aj PHRSR príslušného samosprávneho kraja v prípade PHRSR obce, aby sa zabezpečila **vzájomná synergia pri plnení stanovených cieľov**.

K týmto dôležitým **strategickým dokumentom** ktoré prispievajú k plneniu cieľov PHRSR priradíme aj medzinárodné dohody ako je:

- Agenda 2030,
- Urbact III,
- akčné plány iniciované zo strany subjektov územnej spolupráce v špecifických prípadoch schvaľované uznesením vlády SR alebo príslušnými orgánmi územných samospráv, najmä v podobe akčných plánov najmenej rozvinutých okresov,
- Akčný plán transformácie uhoľného regiónu horná Nitra (Iniciatíva EK pre uhoľné regióny v prechode),
- Integrovaná stratégia územného a miestneho rozvoja na roky 2021-2027,
- Akčné plány pre rast a zamestnanosť Košického samosprávneho kraja (Iniciatíva EK „Catching-Up Regions“).

Viaceré dokumenty Európskej komisie a OECD odporúčajú spracovanie rozvojových stratégií na úrovni tzv. strategicko-plánovacích regiónov (ako čiastkových územných jednotiek pre plánovanie na subregionálnej úrovni), ktoré môžu byť chápané ako skupiny obcí pre potreby podpory regionálneho rozvoja. **Predkladaná stratégia obce Ďurkov je vypracovaná za samostatnú územnú jednotku (nie je súčasťou skupiny obcí s povinnosťou predkladať PHRSR za skupinu obcí)**

Základom tejto stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority, ktoré je možné preniesť aj na lokálnu úroveň – úroveň obce:

Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec (hospodárska oblasť)

Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých (sociálna oblasť)

Prioritná oblasť 3: Eko obec (environmentálna oblasť)

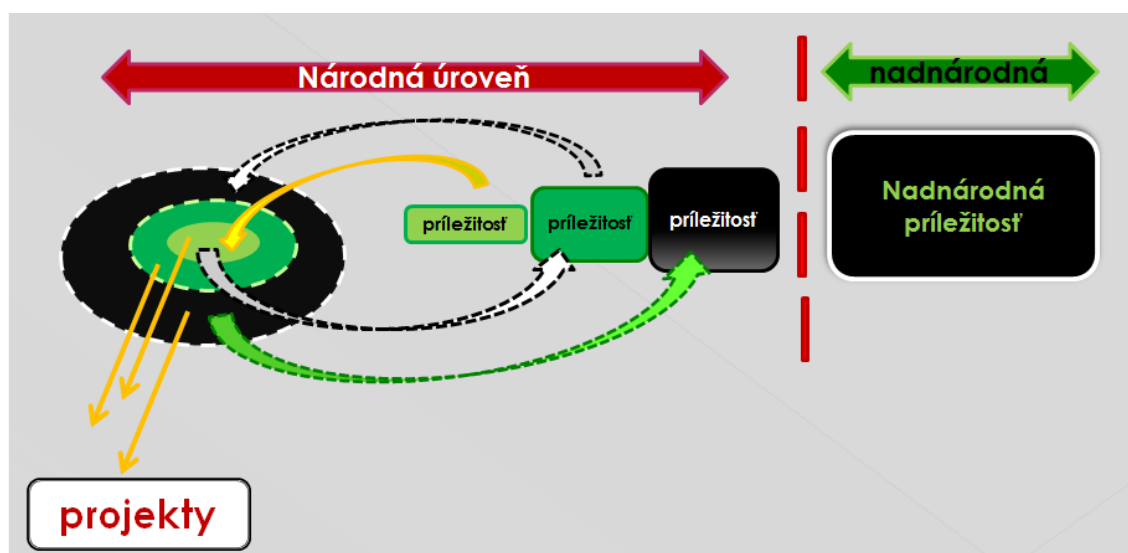

Súčasťou predloženej strategickej časti dokumentu je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja, a formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

TVORBA STRATÉGIE NA ZÁKLADE PRÍSTUPU K VYUŽITIU HODNÔT, KTORÉ PRE OBEC PONÚKA INOVAČNÝ PROJEKT (NÁSTROJ)

V súvislosti s inovačným procesom a pochopením významu **nástroja - inovačného projektu** je dôležité spomenúť možnosti ako využiť hodnotu, ktorú so sebou prináša realizácia inovačného projektu obce Ďurkov nielen z pohľadu realizátora inovácie, ale aj z pohľadu rozvoja obce :

- krátkodobé využite príležitosti – nepochopenie hodnoty inovačného nástroja: Pri tomto pohľade býva realizácia projektu vnímaná ako konečný cieľ, ktorým sa dosiahne projektový zámer a tým jeho význam končí. Cieľ projektu je naplnený, ale nebol koncipovaný a riadený tak, výstupy získané z projektu generovali ďalšie inovačné príležitosti, **d ďalšie možnosti pre rozvoj obce**, napríklad získanie nových partnerstiev obce, vytvorenie nových inovačných príležitostí v obci, atď. Potenciál inovačného projektu ostáva takto nevyužitý;
- dlhodobé využite príležitosti – pochopenie hodnoty inovačného projektu: Druhý pohľad je vnímanie inovačného projektu len ako prostriedku, doslova **nástroja**, ktorý napomáha dosiahnuť vyšší - strategický cieľ obce. Tento prístup umožňuje maximálne využiť potenciál projektu, pretože využitá príležitosť generuje ďalšie príležitosti pre obec (implementácia jedného projektu vytvára podmienky pre vytvorenie ďalšieho projektu).

Obr. 1 Špirála rozvoja obce pri implementácii projektov v PHRSR 2021 – 2027, jedna využitá príležitosť (projekt) generuje ďalšiu príležitosť

Využiť všetky ponúkané príležitosti a vyčerpať ich potenciál je jediná cesta k trvalo udržateľnému rozvoju obce.

Využitím SWOT analýzy jednotlivých čiastkových oblastí boli definované silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia, ktoré prispeli k tvorbe návrhov a odporúčaní pre regionálny rozvoj obce Ďurkov.

Výstupom SWOT analýzy je tak nielen identifikácia silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, ale aj návrh jedného zo štyroch prístupov: ofenzívnej stratégie, defenzívnej stratégie, stratégie spojenectva alebo stratégie úniku.

Na základe jednotlivých častí SWOT analýzy je možné konštatovať, že výsledkom SWOT analýzy je prijatá **OFENZÍVNA STRATÉGIA**, pri ktorej silné stránky obce majú prevahu nad slabými stránkami, nad príležitosťami a ohrozeniami.

Odpoveďou pre obec je tak potreba využiť príležitosti na svoj rozvoj prostredníctvom budovania stratégie postavenej na silných stránkach obce.

3.5.Partneri pre implementáciu PHRSR a stratégia ich zapojenia

Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PHRSR 2021 – 2027 a administratívna podpora

Hlavnými spoluriešiteľmi (z pohľadu PHRSR - partnermi) sú najmä miestni aktéri – obyvatelia obce Ďurkov.

V procese prípravy PHRSR 2021 - 2027 boli prizvaní obyvatelia obce Ďurkov s cieľom zapracovania ich požiadaviek a potrieb.

V procese záverečného spracovania PHRSR spolu s poslancami a zamestnancami obecného úradu obyvatelia aktívne pristupovali k prerokovaniu finálneho návrhu PHRSR obce, s dôrazom na definovanie strategickej časti dokumentu.

Inštitucionálne zabezpečenie

Strategická časť dokumentu ponúka prierezový prehľad o pripravovaných projektoch napĺňajúce špecifické (sub)ciele definovaných priorít obce v období 2021-2027.

Široký rámec navrhovaných projektov si bude vyžadovať zodpovednú prípravu obce nielen čo sa týka zostavenia odborných tímov, ktoré budú zabezpečovať vecnú náplň projektov, ale aj silnú administratívnu podporu tzv. realizačný tím, ktorý bude zložený zo zamestnancov obecného úradu prípadne administratívnej podpory z externého prostredia.

Jedným z dôvodov, prečo sa bude organizačnej podpore projektov na začiatku implementačného obdobia 2021 – 2027 venovať zvýšená pozornosť je náročnosť týchto projektov.

Administratívne zaťaženie spojené s projektovou dokumentáciou, verejným obstarávaním a následným nákupom, počet riešiteľov, ktorí dosiahnuté výsledky v rámci svojich aktivít podávajú ďalej, rešpektujúc prepojenie na výsledky iných aktivít v projekte či ďalších riešiteľov, kladie enormné nároky na koordináciu, ktorá v istých momentoch môže zlyhávať a veľakrát vyúsťuje do nemalých problémov a tie potom majú vplyv na celkový harmonogram realizácie projektu. **S ohľadom na predchádzajúce skúsenosti obce a poddimenzovanie ľudských kapacít na obecnom úrade bude potrebné spolupracovať s externými poradcami**, odborníkmi, pričom realizácia projektov bude vždy rozdelená do parciálnych cieľov, ktoré budú reprezentované mini projektmi s vlastnými postupmi a cieľmi tak, aby táto vhodne zvolená organizačná podpora dokázala sprehľadniť celý proces projektového riadenia a viesť realizačný a odborný tím efektívnou cestou bez plytvania času, financiami a ďalšími zdrojmi.

Riadiacim orgánom PHRSR na úrovni obce bude obecné zastupiteľstvo. Výkonným orgánom PHRSR na úrovni obce bude starosta, ktorého kompetencie a zodpovednosti z pohľadu projektového riadenia budú obsahovať hlavne zodpovednosť za systém riadenia PHRSR - systém čerpania dotácií, využívania úverových zdrojov a účinne, efektívne a hospodárne čerpanie štrukturálnych fondov. Výkonnou zložkou sú aj pracovníci obecného úradu či tzv. projektoví zamestnanci na dobu určitú – zamestnaní podľa potrieb konkrétneho projektu na obdobie trvania projektu.

Funkciu kontrolného orgánu obce zabezpečí hlavný kontrolór obce prípadne príslušné komisie vytvorené podľa potreby jednotlivých rozvojových zámerov.

Do realizácie jednotlivých opatrení a aktivít budú podľa potreby a relevantnosti zapájané aj ďalšie subjekty – obyvatelia obce, podnikatelia, mimovládne organizácie či partneri na úrovni mikroregiónu, regiónu či VUC.

Realizácia naplánovaných projektov obce v období 2021 – 2027 si bude vyžadovať systematickosť na všetkých úrovniach a zložkách projektového riadenia.

Úlohou inštitucionálneho zabezpečenia PHRSR bude zaistiť koordinovaný postup pri efektívnom, hospodárnom a účinnom spôsobe riadenia projektových zámerov:

- optimálne rozloženie zdrojov
- efektívne a oprávnené čerpanie finančných prostriedkov

- zabránenie duplicite vykonávaných činností, odstránenie nepokrytých činností a zabránenie prelínaniu zdrojov
- koordinovaný prístup v rozdelení úloh v území
- zabezpečenie priamych informačných tokov
- prijímanie okamžitých nápravných opatrení

Zároveň, obec si kladie za cieľ, zohľadňovať pripomienky a názory poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti, preto je dokument PHRSR obce živým dokumentom, ktorý do budúcnosti s možnými aktualizáciami.

Obecné zastupiteľstvo, ktoré schvaľuje celý dokument PHRSR a raz ročne vyhodnocuje jeho plnenie, bude zároveň zodpovedné za schválenie nutného spolufinancovania projektov v procese ich prípravy.

Rovnako bude obecné zastupiteľstvo schvaľovacím orgánom pre vypracované hodnotiace a monitorovacie správy, ktoré bude obec ako prijímateľ dotácie v stanovených termínoch predkladať poskytovateľovi dotácie.

č.	Názov partnera	Úloha partnera pri implementácii stratégie
1	Obecný úrad Ďurkov	• výkonný orgán, administratívny orgán
2	Aktívni občania – obyvatelia obce	• konzultačný a poradný orgán pri implementácii špecifických nástrojov PHRSR
3	Subjekty z oblasti vzdelávania a podpory cestovného ruchu	• zapojené pri príprave a realizácii nástrojov v oblasti cestovného ruchu
4	Externí poradcovia – poradensko - konzultačné agentúry	• zabezpečenie možností získať NFP k implementácii projektov
5	Susediace obce v rámci okresu/ regiónu	• spolupráca pri projektoch presahujúcich územie obce
6	Orgány regionálnej samosprávy	• spolupráca a konzultácie pri realizácii a implementácii nástrojov
7	Orgány štátnej správy	• spolupráca a konzultácie pri realizácii a implementácii nástrojov
8	Subjekty tretieho sektora – mimovládne organizácie	• spolupráca, podľa potrieb konkrétneho projektu

Tabuľka: Prehľad partnerov pre implementáciu PHRSR

4. Implementačný plán
4.1. Nástroje na implementáciu stratégie
Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec (hospodárska oblasť)
Strategický cieľ 1.1: Rozširovať a naplňať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry, podporovať miestne hospodárstvo a zaviesť moderné a inovatívne prvky v rámci obce
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce
Projekt: Dobudovanie miestnej kanalizácie
Nástroje:
Dobudovanie <i>splaškovej kanalizácie</i>
Rozšírenie <i>miestnej kanalizácie</i>
Projekt: Rekonštrukcia verejného osvetlenia
Nástroje:
Modernizácia <i>verejného osvetlenia</i>
Rozšírenie <i>verejného osvetlenia</i>
Projekt: Modernizácia obecného rozhlasu
Nástroje:
Modernizácia <i>obecného rozhlasu</i>
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry
Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych cestných komunikácií
Nástroje:
Rekonštrukcia <i>miestnych cestných komunikácií</i>
Výstavba <i>miestnych komunikácií</i>
Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov
Nástroje:
Rekonštrukcia <i>chodníkov</i>
Dobudovanie <i>chodníkov</i>
Projekt: Modernizácia autobusových zastávok
Nástroje:
Modernizácia <i>autobusových zastávok</i>
Projekt: Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia
Nástroje:
Budovanie a modernizácia <i>bezpečnostného dopravného značenia</i>
1.3 Podpora podnikateľov – SZČO, MSP, SHR
Projekt: Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci
Nástroje:
Príprava <i>priestorových a technických podmienok pre vznik nových služieb a rozvoj podnikateľských aktivít</i>
Podpora <i>miestnych podnikateľských subjektov</i>

1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce
Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce
<i>Nástroje:</i>
<i>Rozvoj spolupráce s inými subjektmi: obce, mestá, podnikatelia, investori</i>
<i>Zbieranie pozitívnych, inšpiratívnych skúseností a príkladov dobrej praxe z okolitých obcí (ako ja zo zahraničia) a ich následná aplikácia do života obce</i>
<i>Vypracovanie spoločných rozvojových dokumentov s okolitými obcami</i>
Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých
Strategický cieľ 2.1: Podporiť skvalitnenie občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce.
Strategický cieľ 2.2: Zvýšiť atraktivnosť obce a zlepšiť kvalitu života pre jej obyvateľov a návštevníkov
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci
Projekt: Podpora individuálnej domovej výstavby
<i>Nástroje:</i>
<i>Zabezpečenie základnej infraštruktúry (cesty, chodníky, kanalizácia, vodovod, elektrické pripojenie, osvetlenie, plynofikácia)</i>
Projekt: Podpora bytovej výstavby pre sociálne slabšie rodiny
<i>Nástroje:</i>
<i>Vypracovanie projektovej dokumentácie, bytová výstavba</i>
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, služieb a bezpečnosti v obci
Projekt: Rozšírenie kapacity materskej školy
<i>Nástroje:</i>
<i>Rozšírenie priestorov MŠ</i>
Projekt: Rekonštrukcia telocvične v základnej škole
<i>Nástroje:</i>
<i>Zateplenie fasády telocvične</i>
<i>Modernizácia interiéru telocvične</i>
Projekt: Modernizácia domu smútku a okolia
<i>Nástroje:</i>
<i>Modernizácia budovy domu smútku</i>
<i>Zabezpečenie oplotenia a úprava terénu</i>
Projekt: Zriadenie denného stacionára
<i>Nástroje::</i>
<i>Zriadenie denného stacionára pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím</i>
Projekt: Zriadenie komunitného centra
<i>Nástroje:</i>
<i>Zriadenie komunitného centra</i>
2.3 Podpora integrácie MRK v obci
Projekt: Zriadenie miestnej občianskej poriadkovej služby

Nástroje:
Zriadenie miestnej občianskej poriadkovej služby
• Projekt: Terénna sociálna práca v obci
Nástroje:
Konzultácie k aktivačným prácam, pomoc pri spisovaní tlačív a žiadostí
Vybavenie potrebnej pracovnej dokumentácie, živnostenského listu
• Projekt: Skvalitnenie bývania pre obyvateľov MRK
Nástroje:
Vytvorenie Systému bývania s prvkami prestupného bývania
Výstavba/rekonštrukcia bytového domu s nižším a vyšším štandardom bývania
2.4 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci
• Projekt : Podpora kultúrnych a športových podujatí
Nástroje:
Podpora kultúrnych podujatí
Podpora športových podujatí
• Projekt: Rekonštrukcia existujúceho detského ihriska a výstavba nových detských ihrísk
Nástroje:
Rekonštrukcia existujúceho detského ihriska
Výstavba nových detských ihrísk v nových lokalitách
• Projekt: Rekonštrukcia multifunkčného ihriska
Nástroje:
Rekonštrukcia multifunkčného ihriska
• Projekt: Modernizácia futbalového štadióna
Nástroje:
Modernizácia futbalového štadióna (zateplenie zázemia - šatní a zariadení na osobnú hygienu)
Rekonštrukcia tribúny
• Projekt: Revitalizácia zelených plôch
Nástroje:
Revitalizácia a tvorba zelených verejných priestranstiev a oddychových zón v zastavanej časti obce
Osadenie prvkov drobnej architektúry
• Projekt: Vybudovanie amfiteátra
Nástroje:
Vybudovanie amfiteátra
2.5 Podpora rozvoja cestovného ruchu
• Projekt: Výstavba cyklotrasy a náučných chodníkov
Nástroje:
Zabezpečenie značenia oddychových zón a odpočívadiel
Dobudovanie cyklotrasy

Projekt: Rekonštrukcia turistického chodníka
Nástroje:
<i>Rekonštrukcia turistického chodníka</i>
Projekt: Využitie geotermálnych zdrojov v obci
Nástroje:
<i>Rozvoj cestovného ruchu</i>
<i>Využitie geotermálneho tepla na vykurovanie</i>
<i>Poľnohospodárska výroba (vykurovanie skleníkov)</i>
Projekt: Rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky
Nástroje:
<i>Ochrana a obnova kultúrnych pamiatok</i>
<i>Rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky - Kúrie</i>
2.6 Skvalitnenie služieb verejného sektora
Projekt: Digitálna transformácia obecného úradu
Nástroje:
<i>Zvyšovanie digitálnych zručností zamestnancov a občanov</i>
<i>Sprístupnenie wifi na verejných priestranstvách</i>
Prioritná oblasť 3: Eko obec
Strategický cieľ 3.1.: Zabezpečiť kvalitné životné prostredie pre obyvateľov a návštevníkov obce
Strategický cieľ 3.2: Podporiť aktivity smerujúce k ochrane životného prostredia
3.1 Prevencia pred povodňami
Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia rigolov
Nástroje:
<i>Rekonštrukcia jestvujúcich rigolov</i>
<i>Dobudovanie rigolov</i>
Projekt: Protipovodňové opatrenia
Nástroje:
<i>Výstavba odvodňovacích priekop a kanálov</i>
<i>Revitalizácia a ochrana tokov a mokradí</i>
<i>Rekonštrukcia protipovodňového riešenia situovaného v lese</i>
3.2 Podpora zhodnocovania odpadov
Projekt: Rozšírenie kapacity zberného dvora
Nástroje:
<i>Rozšírenie kapacity zberného dvora</i>
Projekt: Výstavba kompostoviska na biologický odpad
Nástroje:
<i>Zriadenie lokálneho kompostoviska</i>
<i>Zabezpečenie potrebnej techniky a vozidiel na zber a zhodnocovanie odpadu</i>
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam a dodržiavania čistoty v obci
Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí

<i>Nástroje:</i>
<i>Zakúpenie a inštalovanie fotopascí</i>
<i>Monitorovanie oblasti</i>
<i>Kontrola dodržiavania čistoty a poriadku na verejných priestranstvách</i>
3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov
Projekt: Znižovanie energetickej náročnosti a podpora energetickej sebestatočnosti obce a jej obyvateľov
<i>Nástroje:</i>
<i>Zníženie energetickej náročnosti verejných budov</i>
<i>Zavedenie obnoviteľných zdrojov energie</i>
Projekt: Výstavba zariadení na využitie vybraných druhov obnoviteľných zdrojov energie
<i>Nástroje:</i>
<i>Prevádzkovanie zariadení na využitie vodnej, slnečnej a geotermálnej energie</i>
3.5. Znížiť produkciu skleníkových plynov
Projekt: Zvyšovanie atraktivity a dostupnosti nízkoemisnej verejnej/osobnej dopravy a nemotorovej dopravy
<i>Nástroje:</i>
<i>Vybudovanie nabíjacej stanice pre elektromobily</i>
<i>Vybudovanie nabíjacej stanice pre elektrobicykle</i>

5. Merateľné ukazovatele nástrojov, harmonogram a finančný plán

Súčasťou programovej časti je definovanie hodnôt ukazovateľov projektu, ktoré boli samosprávou vytýčené pre každý pripravovaný projekt. Základné členenie merateľných ukazovateľov je nasledovné:

- **Ukazovatele výstupu** označujú hmatateľné produkty, bezprostredne dosiahnuté realizáciou jednej alebo viacerých aktivít, často vyjadrené v merateľných fyzických alebo peňažných jednotkách. Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, vyprodukované, zriadené, zrealizované.
- **Ukazovatele výsledku** sú hmatateľnými produktmi projektu a bývajú objektívne overiteľnými ukazovateľmi cieľa projektu. Východiskovou hodnotou je absolútna hodnota výsledku ku dňu začiatku realizácie aktivít projektu stanovená ako 0 a plánovanou hodnotou bude absolútna hodnota dosiahnutá realizáciou projektu ku dňu ukončenia realizácie aktivít projektu. **Medzi výstupom a výsledkom je logická väzba.**
- **Ukazovatele dopadu** vyjadrujú dlhodobý efekt projektu a budú merané v horizonte niekoľkých rokov po ukončení realizácie aktivít projektu. Východiskovou hodnotou je tak, ako aj pri ukazovateľoch výsledku, absolútna hodnota dopadu v roku ukončenia realizácie aktivít projektu a plánovanou hodnotou bude absolútna hodnota, dosiahnutá za obdobie 5

bežných rokov po ukončení realizácie aktivít projektu. Ukazovatele dopadu predstavujú dôsledok zrealizovaných aktivít projektu.

Pre projekty uvádzané v rámci predkladaného PHRSR obce Ďurkov budú sledované ukazovatele:

- ukazovatele výsledku, ukazovatele dopadu, ukazovatele výstupu (uvádzané pre činnosti charakterizované iba ako „Nástroje“ – tie, ktoré nespádajú pod projektový zámer)

Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHRSR

5.1 MERATEĽNÉ UKAZOVATELE NÁSTROJOV					
Typ ukazovateľa	Názov ukazovateľa	Zodpovedná inštitúcia	MJ	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
				2021	2027
Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec					
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce					
Výsledok	Kanalizačné prípojky	Obec	počet	0	340
Výsledok	Modernizácia a rozšírenie verejného osvetlenia	Obec	počet	1	1
Výsledok	Zmodernizovaný obecný rozhlas	Obec	počet	1	1
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry					
Výsledok	Novovybudované miestne cestné komunikácie	Obec	m	0	1200
Výsledok	Zrekonštruované miestne cestné komunikácie	Obec	m	0	13000
Výsledok	Novovybudované chodníky	Obec	m	0	2400
Výsledok	Zrekonštruované chodníky	Obec	m	0	2300
Výsledok	Zmodernizované autobusové zastávky	Obec	počet	3	3
Výsledok	Zmodernizované prvky bezpečnostného dopravného značenia	Obec	súbor	0	1
1.3 Podpora podnikateľov – SZČO, MSP, SHR					
Dopad	Podpora podnikateľa (SHR, SZČO, MSP)	Obec	počet	0	8
1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce					
Výsledok	Schválené projekty cezhraničnej spolupráce	Obec	počet	0	4
Dopad	Nová partnerská spolupráca s obcami	Obec	počet	0	2
Dopad	Spolupráca obce s podnikateľskými subjektami	Obec	počet	0	3

Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých					
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci					
Dopad	Počet novovzniknutých domov v obci	Obec	počet	0	20
Dopad	Počet novovzniknutých bytových jednotiek v obci	Obec	počet	0	20
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, služieb a bezpečnosti v obci					
Výsledok	Zrekonštruovaná materská škola	Obec	počet	0	1
Výsledok	Zateplená fasáda telocvične základnej školy a modernizácia interiéru telocvične	Obec	počet	0	1
Výsledok	Zmodernizovaný dom smútku	Obec	počet	0	1
Výsledok	Oplotený cintorín	Obec	počet	0	1
Výsledok	Denný stacionár	Obec	počet	0	1
Výsledok	Komunitné centrum	Obec	počet	0	1
2.3 Podpora integrácie MRK v obci					
Výsledok	Miestna občianska poriadková služba	Obec	počet	0	1
Dopad	Počet terénnych sociálnych pracovníkov	Obec	počet	0	1
Dopad	Počet asistentov terénnych sociálnych pracovníkov v obci	Obec	počet	0	1
Výsledok	Počet zorganizovaných osvetových programov pre MRK	Obec	počet	0	2
Výsledok	Systém bývania s prvkami prestupného bývania	Obec	počet	0	1
Výsledok	Zrekonštruované bytové domy	Obec	počet	2	2
Výsledok	Novovytvárané bytové domy	Obec	počet	0	2
2.4 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci					
Výsledok	Počet podporených/zrealizovaných kultúrnych podujatí	Obec	počet	0	20
Výsledok	Počet podporených/zrealizovaných športových podujatí	Obec	počet	0	30
Výsledok	Zrekonštruované detské ihrisko	Obec	počet	1	1
Výsledok	Detské ihriská v nových lokalitách	Obec	počet	0	2
Výsledok	Zrekonštruovaný multifunkčné ihrisko	Obec	počet	1	1
Výsledok	Zmodernizované zázemie futbalového štadióna	Obec	počet	0	1
Výsledok	Zrekonštruovaná tribúna	Obec	počet	1	1
Výsledok	Revitalizované verejné priestranstvá	Obec	počet	0	1

Výsledok	Amfiteáter	Obec	počet	0	1
2.5 Podpora rozvoja cestovného ruchu					
Výsledok	Cyklotrasa	Obec	m	0	4000
Výsledok	Osadené označenia cyklochodníkov	Obec	počet	0	2
Výsledok	Vytvorené odpočívadlá	Obec	počet	0	2
Výsledok	Zrekonštruovaný turistický chodník	Obec	m	0	4000
Výsledok	Aktívne využívanie geotermálnych zdrojov na viaceré účely	Obec	počet	0	1
Výsledok	Zrekonštruovaná kultúrna pamiatka - Kúria	Obec	počet	1	1
2.6 Digitálna transformácia obecného úradu					
Výsledok	Zrealizované kurzy v oblasti digitálnych zručností	Obec	počet	0	5
Výsledok	Bezplatný prístupový kód	Obec	počet	0	1
Prioritná oblasť 3: Eko obec					
3.1 Prevencia pred povodňami					
Výsledok	Zrekonštruované rigoly	Obec	m	0	30000
Výsledok	Dobudované rigoly	Obec	m	0	1200
Výsledok	Odvodňovacie priekopy a kanály	Obec	počet	0	8
Výsledok	Revitalizované a chránené toky a mokrade	Obec	počet	0	1
Výsledok	Zrekonštruované protipovodňové riešenie situovaného v lese	Obec	počet	0	1
3.2 Podpora zhodnocovania odpadov					
Výsledok	Rozšírená kapacita zberného dvora	Obec	P	1	1
Výsledok	Vybudované obecné kompostovisko	Obec	počet	0	1
Výsledok	Techniky a vozidlá na zber a zhodnocovanie odpadu	Obec	počet	0	3
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam					
Výsledok	Zakúpené fotopasce	Obec	počet	0	4
Dopad	Zlikvidované čierne skládky	Obec	počet	0	4
3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora energetickej sebestatočnosti obce a jej obyvateľov					
Výsledok	Zrekonštruované dva objekty s cieľom zníženia energetickej náročnosti	Obec	počet	0	2
Výsledok	Zavedené obnoviteľné zdroje energie	Obec	počet	0	3

3.5. Znižovanie produkcie skleníkových plynov					
Výsledok	Nabíjacia stanica pre elektromobily	Obec	počet	0	1
Výsledok	Nabíjacia stanica pre elektrobicykle	Obec	počet	0	1

5.2 REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť sa venuje postupom inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia programu rozvoja obce, systému monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov, ako aj vecnému a časovému harmonogramu realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Osnova realizačnej časti PHRSR obce Ďurkov je nasledovná:

- Akčný plán obce
- Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PHRSR a administratívna podpora
- Komunikačná stratégia obce
- Návrh systému monitorovania a hodnotenia

5.2.1 Akčný plán obce

Akčný plán vyplýva zo stratégie, tvorí jej kľúčovú časť a bude realizovaný prostredníctvom konkrétnych, vopred zadaných projektov a aktivít. Jeho náplňou sú predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, pričom je v ňom uvádzaná konkrétna inštitúcia zodpovedná za ich naplnenie. Nevyhnutnou súčasťou akčného plánu sú vždy aj predpokladané zdroje financovania.

Opatrenie, nástroj	Termín	Zodpovedná inštitúcia	Financovanie (EUR)
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce			
Projekt: Dobudovanie miestnej kanalizácie	2021	obec	2 mil.
Projekt: Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2022-2023	obec	40 tis.
Projekt: Modernizácia obecného rozhlasu	2023	obec	40 tis.
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry			
Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych cestných komunikácií	2022	obec	700 tis.
Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov	2022-2023	obec	300 tis.
Projekt: Modernizácia autobusových zastávok	2022	obec	60 tis.
Projekt: Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia	2023	obec	20 tis.
1.3 Podpora podnikateľov – SZČO, MSP, SHR			
Projekt: Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	2022-2025	obec	40 tis.
1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce			
Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce	2021-2027	obec	300 tis.
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci			
Projekt: Podpora individuálnej domovej výstavby	2022-2027	obec	200 tis.
Projekt: Podpora bytovej výstavby pre sociálne slabšie rodiny	2022-2027	obec	600 tis.
2.2 Podpora sociálnej inštruktúry, služieb a bezpečnosti v obci			
Projekt: Rozšírenie kapacity materskej školy	2022	obec	500 tis.
Projekt: Rekonštrukcia telocvične v základnej škole	2022	obec	300 tis.
Projekt: Modernizácia domu smútku a okolia	2024	obec	100 tis.
Projekt: Zriadenie denného stacionára	2024	obec	170 tis.

Projekt: Zriadenie komunitného centra	2023-2027	obec	700 tis.
2.3 Podpora integrácie MRK v obci			
Projekt: Zriadenie miestnej občianskej poriadkovej služby	2022	obec	50 tis.
Projekt: Terénna sociálna práca v obci	2021-2027	obec	120 tis.
Projekt: Skvalitnenie bývania pre obyvateľov MRK	2022-2026	obec	80 tis.
2.4 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského využitia v obci			
Projekt: Podpora kultúrnych a športových podujatí	2021-2027	obec	60 tis.
Projekt: Rekonštrukcia existujúceho detského ihriska a výstavba nových detských ihrísk	2021-2027	obec	80 tis.
Projekt: Rekonštrukcia multifunkčného ihriska	2025	obec	180 tis.
Projekt: Modernizácia futbalového štadióna	2025	obec	350 tis.
Projekt: Revitalizácia zelených plôch	2024	obec	100 tis.
Projekt: Vybudovanie amfiteátra	2026	obec	30 tis.
2.5 Podpora cestovného ruchu			
Projekt: Výstavba cyklotrasy a naučných chodníkov	2023	obec	20 tis.
Projekt: Rekonštrukcia turistického chodníka	2022	obec	10 tis.
Projekt: Využitie geotermálnych zdrojov	2022-2025	obec	1,2 mil.
Projekt: Rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky	2021-2022	obec	100 tis.
2.6 Skvalitnenie služieb verejného sektora			
Projekt: Digitálna transformácia obecného úradu	2022-2027	obec	50 tis.

3.1 Prevencia pred povodňami			
Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia rigolov	2023	obec	100 tis.
Projekt: Protipovodňové opatrenia	2022-2023	obec	200 tis.
3.2 Podpora zhodnocovania odpadov			
Projekt: Rozšírenie kapacity zberného dvora	2024	obec	150 tis.
Projekt: Výstavba kompostoviska na biologický odpad	2026	obec	100 tis.
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam a dodržiavania čistoty v obci			
Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí	2021-2024	obec	50 tis.
3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov			
Projekt: Znižovanie energetickej náročnosti a podpora energetickej sebestačnosti obce a jej obyvateľov	2022	obec	300 tis.
Projekt: Výstavba zariadení na využitie vybraných druhov obnoviteľných zdrojov energie	2025	obec	200 tis.
3.5. Znížiť produkciu skleníkových plynov			
Projekt: Zvyšovanie atraktivity a dostupnosti nízkoemisnej verejnej/osobnej dopravy a nemotorovej dopravy	2026	obec	250 tis.

5.2.3 Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PHRSR a administratívna podpora

Hlavnými spoluriešiteľmi (z pohľadu PHRSR - partnermi) sú najmä miestni aktéri – obyvatelia obce Ďurkov. V procese prípravy PHRSR bol navrhnutý dotazník, cieľom ktorého bolo získanie názorov občanov obce na rôzne témy týkajúce sa života v obci. Takto sa obyvatelia obce mohli stať priamymi spolutvorcami PHRSR a tým aj budúceho rozvoja obce Ďurkov. V procese záverečného spracovania PHRSR miestni obyvatelia spolu s poslancami a zamestnancami obecného úradu aktívne pristupovali k prerokovaniu finálneho návrhu PHRSR obce, s dôrazom na definovanie strategickkej časti dokumentu.

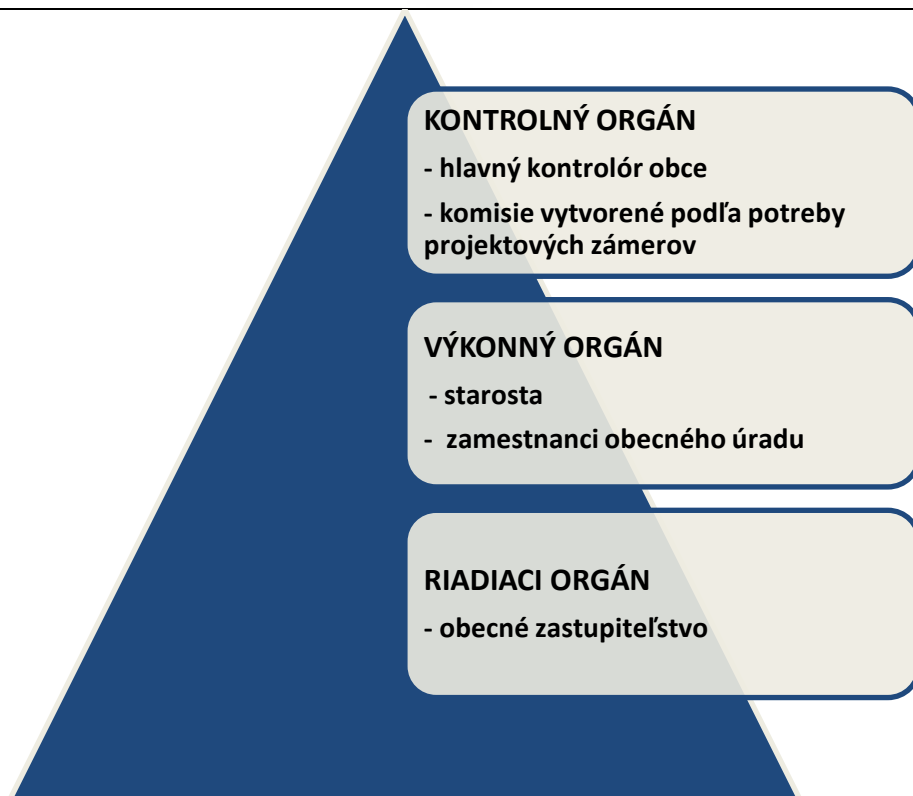

Inštitucionálne zabezpečenie

Strategická časť dokumentu ponúka prierezový prehľad o pripravovaných projektoch a aktivitách obce v období 2021 - 2027. Široký rámec navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať zodpovednú prípravu zo strany obce, nielen čo sa týka zostavenia odborných tímov, ktoré budú zabezpečovať vecnú náplň projektov, ale aj silnú administratívnu podporu tzv. realizačný tím, ktorý bude zložený zo zamestnancov obecného úradu a podpory z externého odborného prostredia.

Jedným z dôvodov, prečo sa bude organizačnej podpore projektov na začiatku implementačného obdobia 2021 - 2027 venovať zvýšená pozornosť, je náročnosť týchto projektov. Administratívne zaťaženie spojené s projektovou dokumentáciou, verejným obstarávaním a následným nákupom kladie enormné nároky na koordináciu, ktorá v istých momentoch môže zlyhávať a veľakrát vyúsťuje do nemalých problémov, ktoré následne majú vplyv na celkový harmonogram realizácie projektu. S týmto problémom súvisí aj počet riešiteľov, ktorí dosiahnuté výsledky v rámci svojich aktivít podávajú ďalej, rešpektujúc prepojenie na výsledky iných aktivít v projekte či ďalších riešiteľov. S ohľadom na predchádzajúce skúsenosti obce a poddimenzovanie ľudských kapacít na obecnom úrade bude potrebné **spolupracovať s odbornými externými poradcami**, pričom realizácia projektov bude vždy rozdelená do parciálnych cieľov. Parciálne ciele budú reprezentované mini projektmi s vlastnými postupmi a cieľmi. Touto vhodne zvolenou organizačnou podporou dokážeme sprehľadniť celý proces projektového riadenia a viesť realizačný a odborný tím efektívnou cestou bez plytvania času, financiami a ďalšími zdrojmi.

Riadiacim orgánom PHRSR na úrovni obce bude **obecné zastupiteľstvo**. Výkonným orgánom PHRSR na úrovni obce bude **starosta**, ktorého kompetencie a zodpovednosti z pohľadu projektového riadenia budú obsahovať hlavne zodpovednosť za systém riadenia PHRSR - systém čerpania dotácií, využívania úverových zdrojov a účinne, efektívne a hospodárne čerpanie štrukturálnych fondov. Výkonnou zložkou sú aj pracovníci obecného úradu.

Funkciu kontrolného orgánu obce zabezpečí **hlavný kontrolór obce** prípadne príslušné **komisie vytvorené podľa potreby jednotlivých rozvojových zámerov**.

Do realizácie jednotlivých opatrení a aktivít budú podľa potreby a relevantnosti zapájané aj ďalšie subjekty – obyvatelia obce, podnikatelia, mimovládne organizácie ako aj partneri na úrovni mikroregiónu, regiónu či VÚC.

Realizácia naplánovaných projektov obce v období 2021 - 2027 si bude vyžadovať systematickosť na všetkých úrovniach a vo všetkých zložkách projektového riadenia.

Úlohou inštitucionálneho zabezpečenia PHRSR bude zaistiť koordinovaný postup pri efektívnom, hospodárnom a účinnom spôsobe riadenia projektových zámerov:

- optimálne rozloženie zdrojov
- efektívne a oprávnené čerpanie finančných prostriedkov
- zabránenie duplicite vykonávaných činností, odstránenie nepokrytých činností a zabránenie prelínaniu zdrojov
- koordinovaný prístup v rozdelení úloh v území
- zabezpečenie priamych informačných tokov
- prijímanie okamžitých nápravných opatrení

Zároveň si obec kladie za cieľ zohľadňovať pripomienky a názory poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti. Dokument PHRSR obce je preto **živým dokumentom**, ktorý do budúcnosti ráta s možnými aktualizáciami.

Obecné zastupiteľstvo, ktoré schvaľuje celý dokument PHRSR raz ročne vyhodnocuje jeho plnenie. Zároveň zodpovedá za schválenie nutného spolufinancovania projektov v procese ich prípravy. Obecné zastupiteľstvo bude zároveň schvaľovacím orgánom pre vypracované hodnotiace a monitorovacie správy, ktoré obec, ako prijímateľ dotácie, bude v stanovených termínoch predkladať poskytovateľovi dotácie.

Komunikačná stratégia obce

Tak ako v každej oblasti života obce, aj pri rozvoji komunikácie je potrebné zohľadňovať reálne potreby občanov a možnosti samosprávy.

Komunikačná stratégia obce Ďurkov vychádza zo skutočnosti, že kvalita poskytovaných informácií bude mať vplyv na spokojnosť jej občanov, ako aj zo skutočnosti, že úlohou samosprávy je zabezpečiť **vzájomnú komunikáciu s občanmi**. To znamená, že okrem poskytovania aktuálnych informácií a zabezpečenia ich dostupnosti pre občanov, je potrebné zaistiť aj spätnú väzbu verejnosti. Z pohľadu miesta, kde komunikácia v samospráve prebieha, hovoríme o dvoch formách komunikácie:

- interná komunikácia – vo vnútri samosprávy,
- externá komunikácia – na území obce a mimo nej.

Hlavnými cieľovými skupinami v komunikácii obce sú:

- interná komunikácia – zamestnanci OcÚ a poslanci OcÚ,
- externá komunikácia – občania obce, spolupracujúci podnikatelia, návštevníci, zamestnanci okolitých obecných úradov.

Samospráva využíva viacero komunikačných prostriedkov:

- prioritne je pre komunikáciu s občanmi určená **webová stránka obce**, ktorá zabezpečuje okamžitú dostupnosť informácií,
- vzhľadom na počet obyvateľov obce je možné využívať aj **priamu - osobnú komunikáciu**,
- ďalším prostriedkom poskytovania informácií je **úradná tabuľa** umiestnená pred obecným úradom či **obecný rozhlas**,
- poslednou formou komunikácie je priama **účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva**.

Zo skúseností obce možno konštatovať, že mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľov obce dávajú prednosť komunikácii prostredníctvom web stránky, pričom staršie vekové kategórie preferujú priamu komunikáciu či prijímanie informácií prostredníctvom obecného rozhlasu.

Publicita projektov obce

Podľa pokynov poskytovateľov dotácií, či nimi vydávaných Manuálov pre Informovanie a publicitu, je obec zodpovedná za zabezpečenie informovania odbornej a širokej verejnosti o nenávratnej finančnej pomoci poskytnutej z fondov EÚ. Publicita si podľa typu investície (projektu) bude vyžadovať rôzne spôsoby realizácie. Obec má povinnosť zabezpečiť, aby informácie o poskytnutej podpore boli odovzdávané všetkým zapojeným stranám. Dôraz sa kladie na čo najširšiu publicitu, ktorej zrealizovanie potom musí obec adekvátne zdokladovať. Pri realizácii jednotlivých projektov bude obec na komunikáciu – v závislosti od typu projektu a veľkosti investície - využívať tieto formy publicity:

- Veľkoplošná reklamná tabuľa (počas realizácie projektu)
- Trvalo vysvetľujúca informačná tabuľa (spravidla po ukončení projektu)
- Informačné plagáty, bulletiny
- Prostredníctvom obecného rozhlasu
- Propagačné a informačné predmety
- Informačné materiály a dokumenty - pri organizácii konferencií, kurzov, workshopov bude informácia o podpore projektov uvádzaná na všetkých pozvánkach, prezenčných listinách a pod.

Prostredníctvom uvádzanej komunikačnej stratégie bude počas obdobia realizácie PHRSR 2021 - 2027 prebiehať komunikácia s obyvateľmi s cieľom naplniť zadefinované očakávania obyvateľov o rozvoji obce.

5.2.4 Návrh systému monitorovania a hodnotenia

Monitorovanie je pre účely predloženého PHRSR chápaný ako systematický proces zberu, triedenia, vyhodnocovania a uchovávanía relevantných informácií celého projektového tímu (realizačného aj odborného) o vecnom a finančnom plnení aktivít PHRSR. **Cieľom monitorovania nebude len porovnanie dosiahnutého stavu s plánovaným stavom, ale aj celkový priebeh naplňania stanoveného časového harmonogramu a zadefinovaných výstupov.**

Plnenie systému monitorovania a hodnotenia v praxi

Obec bude raz ročne zbierať, vyhodnocovať a spracovávať návrhy, doplnenia a pripomienky poslancov, zamestnancov obecného úradu, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Po spracovaní získaných informácií do jednotnej podoby bude obecnému zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHRSR za predchádzajúci rok a návrh na zapracovanie aktualizácií prípadne doplnení.

Výstupom monitorovania PHRSR na úrovni obce bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorej súčasťou budú monitorovacie správy schválené riadiacimi orgánmi jednotlivých OP pre daný rok.

Aj napriek popísanej postupnosti krokov systému monitorovania a hodnotenia niekedy sa všetky procesy a aktivity nezrealizujú so 100% úspešnosťou tak, ako bolo pôvodne naplánované. Vzniknuté zmeny bude preto nutné, čo najrýchlejšie účinne popísať, presadiť a adresne uložiť konkrétnemu pracovníkovi s určením termínu realizácie. Aby sa tieto zmeny mohli realizovať, obec zaistí, aby systém, ktorý využíva pre riadenie a implementáciu projektov bol otvorený takýmto úpravám a umožňoval zapracovanie zmien okamžite, bez zbytočných odkladov a neefektívneho plytvania času a nákladov.

Zodpovednosti za jednotlivé typy projektov resp. predkladanie monitorovacích správ nie je možné adresne zadať v tejto chvíli konkrétnemu pracovníkovi. Budú určené v čase prípravy najneskôr však v čase schválenia konkrétného projektu. Pre tento účel s cieľom eliminovať možné pochybenia bude pre zodpovedných pracovníkov vytvorená pracovná náplň s presným vymedzením ich zodpovedností a kompetencií, ktoré vyplynú zo zmluvy s poskytovateľom dotácie a ním určených postupov a podmienok pre hodnotenie a monitorovanie projektov.

Vyššie uvedenými bodmi nie je dotknutá povinnosť štatutárneho zástupcu obce alebo obecných orgánov ich hlavnej zodpovednosti za všetky správne, aktuálne a úplné skutočnosti uvádzané v monitorovacích správach.

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2021 - 2027

<i>Typ hodnotenia</i>	<i>Vykonať prvýkrát</i>	<i>Dôvod vykonania/periodicita</i>
Strategické hodnotenie	Najskôr v roku 2024	Podľa rozhodnutia obce ako koordinátora PHRSR prípadne identifikácii spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	V súlade s plánom pre predkladanie Monitorovacích správ, minimálne 4xročne (kvartálne)	Kontrola – porovnanie dosiahnutého stavu s plánovaným stavom (čas a zdroje – finančné, materiálové, ľudské)
Tematické hodnotenie časti PHRSR	V roku 2022	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	Podľa potreby	Pri závažnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	V roku 2027	Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

5.3 FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie PHRSR.

Osnova kapitoly je nasledovná:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHRSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

5.3.1 Indikatívny finančný plán

Všetky sumy uvádzané v tomto dokumente pre plánované projekty sú uvádzané hrubým odhadom. Dôvodom je nielen dlhší časový horizont, na ktorý sú tieto prostriedky plánované, ale fakt, že bez spracovania projektovej dokumentácie je nemožné vyčíslieť presnú sumu pre konkrétny projekt.

Pre projekt, kde je to možné, obec zabezpečí financovanie v rámci bežnej prevádzky samosprávy, pri náročnejších projektoch sa ráta s hlavným finančným krytím z mimorozpočtových prostriedkov obce, pričom obec ráta s nutným spolufinancovaním, pri projektoch, kde je to relevantné.

Zoznam zdrojov, aj tých potenciálnych, ktorými je možné zabezpečiť finančné krytie projektov obce sú hlavne:

- vlastné zdroje,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- financovanie z národných projektov,
- rozpočet samosprávneho kraja,
- EŠIF (európske štrukturálne a investičné fondy),
- sponzorské dary (podnikatelia či súkromné osoby),
- bankový úver.

Celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej doby platnosti schváleného PHRSR obce je Indikatívny rozpočet – sumarizácia.

Indikatívny rozpočet – sumarizácia

	rok							Spolu (EUR)
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
Moderná a inovatívna obec	2 100 000	600 000	580 000	500 000	490 000	70 000	150 000	4 490 000
Obec atraktívna pre všetkých	1 200 000	1 450 000	750 000	420 000	250 000	150 000	80 000	4 300 000
Eko obec	240 000	280 000	280 000	220 000	200 000	200 000	80 000	1 500 000
SPOLU (EUR)	3 540 000	2 330 000	1 610 000	1 140 000	940 000	812 500	310 000	8 686 200

5.3.2 Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov

Pre transparentný a nespochybniteľný výber projektov a stanovenie priorít pri ich financovaní, bola vypracovaná tabuľka pre výber projektov, ktorá je súčasťou finančnej časti. **Hodnotiacim kritériom s najvyššou váhou je nielen výsledok projektu, ale aj jeho dopad – prínos pre rozvoj obce z pohľadu trvalo udržateľného rozvoja.**

Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium (podmienky pre zaradenie do úrovne dôležitosti)	Projekt
1	Najvyššia priorita	- projekty zamerané na okamžité riešenie náhlych havarijných situácií, prírodných katastrof alebo mimoriadnych situácií - projekty, ktorých plnenie je pre obec povinné (usmernenie na úrovni SR alebo EÚ, projekty plynúce zo zmeny legislatívy)	
2	Vysoká Priorita	- projekty na predchádzanie dôsledkov prírodných katastrof alebo mimoriadnych situácií - projekty smerujúce k rozvoju obce, ktorých financovanie je možné realizovať zo zdrojov obce - projekty smerujúce k rozvoju obce, ktorých financovanie je možné získať zo zdrojov EÚ - projekty, ktorých realizáciu považujú obyvatelia obce za nevyhnutnú (silná podpora miestnych obyvateľov) - Projekty ktorých plnenie je možné zaradiť pod Všeobecne záväzné nariadenia obce	Projekt: Dobudovanie miestnej kanalizácie Projekt: Rekonštrukcia verejného osvetlenia Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych cestných komunikácií Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov Projekt: Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce

			Projekt: Protipovodňové opatrenia Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia rigolov
3	Stredná priorita	- projekty, ktoré robia obec prítiahlivejšou, zaujímavejšou v očiach obyvateľov, návštevníkov - projekty, ktoré sú pre obec, vhodné a podporujú rozvoj obce - projekty, na ktoré je možné získať financovanie z mimorozpočtových zdrojov a sú v súlade so rozvojovým smerovaním obce	Projekt: Modernizácia obecného rozhlasu Projekt: Modernizácia autobusových zastávok Projekt: Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia Projekt: Podpora individuálnej domovej výstavby Projekt: Podpora bytovej výstavby pre sociálne slabšie rodiny Projekt: Rozšírenie kapacity materskej školy Projekt: Rekonštrukcia telocvične v základnej škole Projekt: Rekonštrukcia kultúrnej pamiatky „Kúria“ Projekt: Modernizácia domu smútku a okolia Projekt: Zriadenie denného stacionára Projekt: Zriadenie komunitného centra Projekt: Zriadenie miestnej občianskej poriadkovej služby Projekt: Terénna sociálna práca v obci Projekt: Skvalitnenie bývania pre obyvateľov MRK Projekt: Podpora kultúrnych a športových podujatí Projekt: Rekonštrukcia multifunkčného ihriska Projekt: Rekonštrukcia existujúceho detského ihriska a výstavba nových detských ihrísk Projekt: Modernizácia futbalového štadióna Projekt: Vybudovanie amfiteátra

			Projekt: Využitie geotermálnych zdrojov v obci Projekt: Rozšírenie kapacity zberného dvora Projekt: Výstavba kompostoviska na biologický odpad Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí Projekt: Znižovanie energetickej náročnosti a podpora energetickej sebestačnosti obce a jej obyvateľov Projekt: Výstavba zariadení na využitie vybraných druhov obnoviteľných zdrojov energie Projekt: Digitálna transformácia obecného úradu
4	Nízka priorita	- projekty, ktorých prínos pre rozvoj obce je minimálny - projekty bez silnej podpory obyvateľov obce - projekty na základe nepresne zadefinovaných projektových úvah bez jasného cieľa	Projekt: Dobudovanie cyklotrasy Projekt: Rekonštrukcia turistického chodníka Projekt: Revitalizácia zelených plôch Projekt: Zvyšovanie atraktivity a dostupnosti nízkoemisnej verejnej/osobnej dopravy a nemotorovej dopravy

Na základe vyššie uvádzanej tabuľky pre výber projektov, ktorá stanovuje kritéria pre výber projektov obce Ďurkov, sa v nasledujúcom programovom období plánuje zrealizovať celkovo 38 projektov, pričom 8 projektov má vysokú prioritu, 26 projektov bude realizovaných ako projekty so strednou prioritou a 4 projekty s nízkou prioritou.

Tabuľka je však iba rámcovým prehľadom pripravovaných projektov a je otvorená ďalším úpravám a doplneniam. Približuje projektové zámery obce, avšak finálna verzia predkladaných projektov bude vždy závislá na finančných možnostiach obce, podmienok konkrétnych výziev a pokynov poskytovateľov.

6. Riziká implementácie a ich prevencia

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené **možné riziká** súvisiace s prípravou, schvaľovaním a riešením nástrojov (projektov) a odhadnutý ich dopad na projekt a jeho kvalitu ako aj uvedené spôsoby a postupy eliminácie rizík.

Popis rizika	Väzba rizika na cieľ resp. nástroj implementácie PHRSR	Zhodnotenie významnosti rizika	Opatrenie na zníženie rizika	Spôsob monitorovania rizika	Zodpovednosť za monitorovanie a realizáciu opatrenia
Schválenie a podpísanie projektu v neskoršom ako avizovanom termíne	Skrátenie doby realizácie projektu	Stredný	Naplánovanie dostatočnej časovej rezervy. Od podania projektu po schválenie projektu, podpísanie zmluvy a začiatok riešenia sa uvažuje s periódou 6 mesiacov.	Dôsledné plánovanie vychádzajúce zo skúseností a poznania vlastných zdrojov	obecný úrad, starosta obce
Nedostatky vo finančných tokoch všetkých zainteresovaných	Ohrozenie realizácie projektu zo strany dodávateľov	Stredný	Dohoda s dodávateľom prác, tovarov a služieb na 90 dňovej splatnosti faktúr.	Finančné plánovanie, komunikácia a k finančnému plneniu všetkých zainteresovaných	obecný úrad, starosta obce
Stabilita personálneho zabezpečenia projektu zo strany všetkých zainteresovaných	Ohrozenie plánovaných výsledkov aktivity	Nízky	Do projektu je navrhnutý vysoko profesionálny tím pracovníkov. Navrhovaný počet osôb v projekte vychádza z doterajších skúseností obce s realizáciou obdobných nástrojov / projektov.	Dôsledné plánovanie vychádzajúce zo skúseností a poznania vlastných zdrojov	obecný úrad, starosta obce
Nezvládnutie projektu po riadiacej stránke - neukončenie projektu	Nepreplatenie výdavkov zo strany kontraktantného orgánu,	Nízky	Navrhnutá dostatočná časová rezerva.	Dôsledné plánovanie, priebežná kontrola a vyhodnocovanie dosiahnutých míľnikov	obecný úrad, starosta obce

v stanovenom termíne	ohrozenie dokončenia projektu			a špecifických cieľov	
Nedodržanie zmluvných podmienok zo strany dodávateľov služieb a tovarov	Ohrozenie realizácie projektu, ohrozenie plánovaných výsledkov projektu	Stredný	Výber najvhodnejšieho dodávateľa cestou transparentného verejného obstarávanie je zárukou výberu spoľahlivého partnera /dodávateľa/.	Kontrola procesu poverenou osobou	obecný úrad, starosta obce
Neúspešné VO alebo potreba opakovať verejné obstarávanie	Časový posun, ohrozenie termínu ukončenia projektu	Nízky	Verejné obstarávanie bude zabezpečené osobou spôsobilou vo verejnom obstarávaní. (externé zdroje)	využitie externých odborníkov v procese prípravy projektu	obecný úrad, starosta obce, externý partner
Riziká politické a legislatívne	Možné ohrozenie realizácie projektu	Nízky	Dôsledná znalosť legislatívnych noriem. Prioritný záujem obce a partnerov na realizácii projektu.	znalosť legislatívy, využitie externých odborníkov v procese prípravy projektu	obecný úrad, starosta obce externý partner
Nezvládnutie projektu po technickej stránke	Ohrozenie dosiahnutia plánovaných výsledkov projektu	Nízky	obec disponuje potrebným technickým vybavením, ktoré bude po dobudovaní umožňovať generovanie plánovaných výstupov.	dôsledné plánovanie a priebežný monitoring	obecný úrad, starosta obce
Nedostatok disponibilných kapacít	Ohrozenie postupu prác na projekte, ohrozenie harmonogramu a plánovaných	Stredný	obec vyčlení dostatok disponibilných kapacít s možnou alternáciou pracovníkov pri odbornom dozeraní	dôsledné plánovanie a priebežný monitoring	obecný úrad, starosta obce

	výsledkov projektu		a kontrole implementácie.		
Riziko nezájmu občanov o projektové dianie	Efektívna správa obce s využitím nástrojov pri plánovaní a implementovaní stratégií rozvoja	Stredné	Transparentný prístup vedenia obce k obyvateľom postavený na aktívnom postoji obce, smart nástroje	Monitoring zapájania sa obyvateľov do účasti na verejnom živote, priebežné vyhodnocovanie a zlepšovanie procesu	obecný úrad, starosta obce, obecné zastupiteľstvo
Riziko úbytku obyvateľov	Obec atraktívna pre život	Nízke	Osveta, v spojení s realizáciou nástrojov príslušného strategického cieľa	Monitoring stavu kvality života v obci, dotazníky a smart nástroje pre komunikáciu s obyvateľmi	obecný úrad, starosta obce

Pre nastavenie riadenia rizík je vhodné v prípade závažnosti a početnosti rizík vytvoriť plán riadenia rizík, ako uvádza tabuľka vyššie. Základnými bodmi tohto postupu sú:

- identifikovanie možných rizík tvorby PHRSR resp. jeho aktualizácie,
- zhodnotenie ich významnosti,
- návrh opatrení na zníženie rizík a zodpovednosti za ich realizáciu,
- návrh postupov monitorovania a priebežného hodnotenia rizík.

Platí však, že základom pre zníženie rizík je už ich zohľadnenie pri ich identifikácii.

7. Riadenie implementácie

Názov štruktúry kontroly implementácie PHRSR	Úlohy a kompetencie v rámci implementácie PHRSR
Obecné Zastupiteľstvo	Úlohy a kompetencie : • bude schvaľovať PHRSR, • vyjadruje sa k procesu monitoringu,

Hlavný kontrolór obce	- priebežne prehodnocuje a v prípade potreby aktualizuje PHRSR Úlohy a kompetencie : - zabezpečuje kontrolu plnenia zadefinovaných cieľov, - zabezpečuje finančnú kontrolu (finančné krytie, súlad projektových rozpočtov s aktuálnym PHRSR obce)		
Názov štruktúry riadenia implementácie PHRSR	Členovia a ich funkcie	Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHRSR	Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov
Riadiaci výbor	9 členov – zástupca starostu obce a poslanci Obecného zastupiteľstva	Rozhoduje o začatí prípravných prác, presadzuje, zadáva úlohy, lobuje smerom k nadriadeným orgánom a zabezpečuje všeobecnú podporu realizácie plánu	Zasadá minimálne kvartálne alebo ak nutné, (členovia výboru budú menovaní po schválení PHRSR). Riadiaci výbor svoju činnosť môžu spustiť po menovaní. <u>Dôležité:</u> Zloženie výboru musí byť / bude vystavané tak, aby každý člen v rámci obce zohrával významnú úlohu v aktívnom živote obce (tým sa zabezpečí jeho schopnosť zasiahnuť pri realizácii a predchádzať tak vzniku problémov a možných odchýlok od plánu.)
Gestor	starosta obce	<u>V príprave:</u> Rozhoduje o začatí prípravných prác na základe predchádzajúceho súhlasu zastupiteľstva obce, <u>V procese:</u> Koordinuje všetky zložky zodpovedné za implementáciu PHRSR	Gestor PHRSR je najvyšší reprezentant realizácie PHRSR do vnútra obce aj smerom navonok, teda vo vzťahu k nadriadeným orgánom Vedie riadiaci výbor, zvoláva a vedie jeho zasadnutie..

Názov výkonnej štruktúry v procese implementácie PHRSR	Členovia a ich funkcie	Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHRSR	Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov
Koordinátor tvorby stratégie (Koordinátor prípravných prác)	Pozícia obsadená externým dodávateľom	Koordinuje činnosti smerujúce k tvorbe dokumentu, spracováva dokument na základe dát z participatívneho procesu tvorby, metodicky usmerňuje proces kreovania PHRSR	Je poradným orgánom v procese tvorby. Usmerňuje a koordinuje činnosti tak, aby proces aj výsledok boli v súlade s metodikou a platnou legislatívou.
Poverenie koordinátora prípravných prác obce Ďurkov bude jasne a jednoznačne formálne komunikované, aby bola zaistená transparentnosť a nevznikali pochybnosti o jeho osobe a jeho právomociach. Poverenie koordinátora prípravných prác od gestora bude mať / má písomnú formu a je/bude dostupné ďalším stranám, ktoré budú zapojené do prípravy tvorby stratégie vrátane verejnosti			
Prípravný tím + logistický tím	Zamestnanci obecného úradu	V príprave: Pripravuje podklady na rozhodnutie o aktualizácii, resp. o spracovaní nového PHRSR V procese: Podieľajú sa na plnení realizácie jednotlivých úloh nástrojov, zabezpečuje činnosti spojené s monitoringom PHRSR. Zároveň administratívnu podporu a zabezpečuje technicko – obslužné činnosti.	Pripravuje podklady a zabezpečuje práce spojené s implementáciou a hodnotením PHRSR.

8. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR

8.1. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR pre nadradené a nižšie úrovne strategického riadenia

Odporúčania pre nižšie úrovne strategického riadenia

Nakoľko predkladaný dokument (PHRSR **obce**) je sám programom na najnižšom stupni verejnej správy, nie je možné z neho odvádzať odporúčania pre nižšie stupne riadenia.

Odporúčania pre nadradené úrovne strategického riadenia

Pri tvorbe a aktualizácii PHRSR obce Ďurkov boli zohľadňované strategické dokumenty nadradenej úrovne.

Pri aktualizácii strategických dokumentov vyšších úrovni na obdobie niekoľko rokov je potrebné prihliadať na konkrétne plány jednotlivých obcí, pretože práve tie dokážu – na základe poznania skutočných potrieb svojich obyvateľov – detailne reflektovať aktuálne problémy, ktoré je potrebné aj aktuálne riešiť. **Zovšeobecňovanie konkrétnych problémov napr. malých obcí na úroveň regiónu totiž neodzrkadľuje vždy skutkový stav v konkrétnej obci.**

8.2. Odporúčania a požiadavky pre partnerské a spolupracujúce subjekty

V procese implementácie PHRSR sa môžu objaviť problémy, ktoré následne ovplyvnia dosiahnutie vízie a naplnenie zadaných cieľov a celkovú efektívnosť implementácie. Možnosť výskytu týchto problémov predstavuje riziko pre naplnenie stratégie, preto je potrebné pomenovať potenciálne problémy ešte pred tým ako sa vyskytnú, a pripraviť postupy na zníženie ich výskytu resp. na minimalizáciu ich dopadov.

Jedným z kľúčových prostriedkov na elimináciu rizika je definovanie a poznanie právomocí subjektov zapojených do procesu realizácie, spolu s odporúčaniami a požiadavkami na partnerské a spolupracujúce subjekty.

Tím pre koordináciu tvorby navrhne postup na zníženie rizík už pri formulovaní PHRSR a to voľbou stratégie, vhodných nástrojov a následne pri jej implementácii. Základom pre zníženie rizík je už ich zohľadnenie pri ich identifikácii.

V tomto kroku sa nastaví mechanizmy rozhodovacích a schvaľovacích procesov a to najmä kompetencie a pravidlá:

- monitoringu a hodnotenia plnenia úloh a výstupov implementácie PHRSR,
- operatívneho riadenia implementácie (koordinácie prác, komunikácia, riadenie využitia zdrojov a operatívne rozhodnutia),
- adaptácie a zmien stratégie na základe výstupov procesu monitorovania,

- manažmentu rizík

Tabuľka nižšie uvádza prehľad odporúčaní a požiadaviek na partnerské a spolupracujúce subjekty.

č.	Názov partnera	Prehľad odporúčaní a požiadaviek
1	Obecný úrad obce Ďurkov	- vytvára zázemie (technické a administratívne) pre koordináciu, implementáciu a monitoring PHRSR
2	Aktívni občania – obyvatelia obce	- aktívny prístup a angažovanosť pri realizácii jednotlivých nástrojov
3	Subjekty z cestovného ruchu v okrese/regióne	- poradenstvo a spolupráca pri implementácii nástrojov, podľa podielu zapojenia do konkrétneho nástroja
4	Externí poradcovia – poradensko - konzultačné agentúry	- Odborné poradenstvo a spolupráca vedúca k získaniu nenávratných finančných príspevkov
5	Susediace obce v rámci okresu/ regiónu	- spolupráca pri projektoch presahujúcich územie obce
6	Orgány regionálnej samosprávy	- profesionálny a ústretový prístup pri schvaľovacích a povoľovacích konaniach - spolupráca a konzultácie pri realizácii a implementácii nástrojov
7	Orgány štátnej správy	- profesionálny a ústretový prístup pri schvaľovacích a povoľovacích konaniach - spolupráca a konzultácie pri realizácii a implementácii nástrojov.

8.3. Záverečná správa

Na základe analýzy vykonanej pre účely tohto dokumentu je zrejmé, že hlavným problémom obce Ďurkov je neustály pokles počtu obyvateľov, nízky počet podnikateľských príležitostí či formy samozamestnania v obci, z čoho plynie vysoká miera dochádzky do zamestnania mimo obec.

Ďalšími problémami sa javia mobilita mladých ľudí, štrukturálna zaostalosť územia a celkový vidiecky charakter územia (čo nie je nutné vnímať vždy len ako negatívum). Uvedené problémy obmedzujú samotné možnosti obce ovplyvniť svoju východiskovú situáciu.

Výrazným progresom pre obec je však dobudovanie chýbajúcej technickej a sociálnej infraštruktúry.

V rámci predkladaného dokumentu sa bude obec snažiť o zlepšenie a skvalitnenie stavu občianskej a technickej vybavenosti, čo v dlhodobom horizonte môže pomôcť k vytvoreniu predpokladov pre nárast počtu obyvateľov.

Vypracované súbory nástrojov vo forme tu uvádzaných návrhov projektov, môžu prispieť k novým podnikateľským a investičným príležitostiam obce spojenými s tvorbou nových pracovných miest v obci.

Podstatné je, aby bolo zachované smerovanie obce navrhnuté v tomto dokumente, ktoré vzniklo na základe východiskovej situácie, (nadväzujúc na výstupy PRO 2015 – 2021), na základe definovaných potrieb obyvateľov so zapojením širokej verejnosti a na základe konsenzu všetkých zúčastnených partnerov.

PHRSR nie je fixným dokumentom pre nadchádzajúce obdobie, je možné ho v čase odôvodnene upravovať a aktualizovať. Ak sa do budúcnosti objaví nová spoločenská potreba, ktorá sa pretaví do nového nástroja PHRSR, teda projektu, bude musieť prejsť štandardizovanou procedúrou prípravy a pripomienkovania, aby sa následne zaradil do aktualizovaného programu.

A aj keď najväčšia váha zodpovednosti pri plánovaní rozvoja obce sa kladie na čelných predstaviteľov obce, je na všetkých aktéroch podieľajúcich sa na plánovaní, aby naplnením svojho „balíka úloh“ prispeli k napĺňaniu vytýčených cieľov v snahe zlepšiť kvalitu života obyvateľov obce Ďurkov.

9. Využitie literárne zdroje

1. Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja
2. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja
3. Agenda 2030
4. Návrh partnerskej dohody 2021 – 2027

10. Prílohy

Vstupné analýzy pre analytickú časť

Príloha č. 1

Demografické údaje obce

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje niekoľko ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Štruktúra obyvateľstva je výsledkom základných demografických procesov reprodukcie, či už prirodzených (pôrodnosť, úmrtnosť) alebo mechanických (sťahovanie) a sú statickými charakteristikami populácie. Predstavujú základné fakty na podporu rozhodovania v súvislosti s rozvojom ľudskej spoločnosti. Je dôležité vymedziť demografické trendy a v rámci nich aj náboženskú, národnostnú a vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva. K základným demografickým ukazovateľom patrí aj dynamika obyvateľstva, ktorá sa vyjadruje prirodzeným a migračným pohybom. Pri pohľade na prirodzený prírastok vidieť, že výsledok v obci má kladné hodnoty v sledovanom období, čo znamená, že natalita prevažuje nad mortalitou. Tabuľka č. 1 uvádza vývoj počtu obyvateľov za posledných 9 rokov. V sledovanom období sa počet obyvateľov výrazne nemenil. Od roku 2014 počet obyvateľov vykazuje rastúci trend. V súčasnosti je celkový počet obyvateľov v obci 1924 (rok 2020).

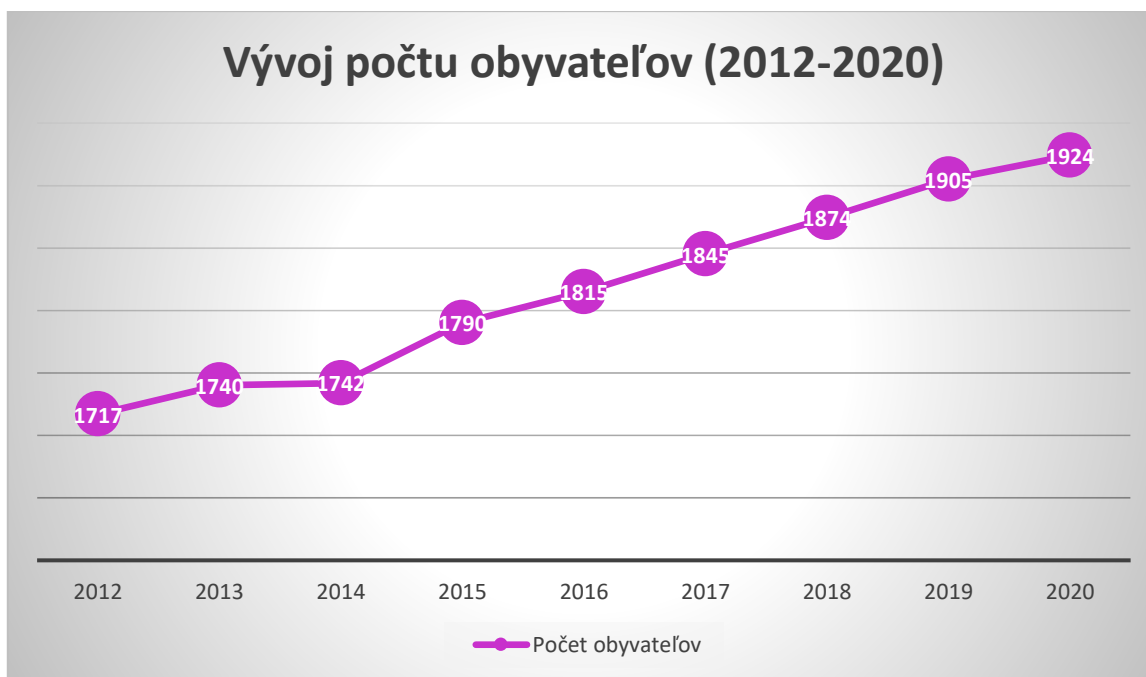
Tabuľka 1 Vývoj počtu obyvateľov v obci v období od 2012 do 2020

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
počet obyvateľov k 31.12.	1717	1740	1742	1790	1815	1845	1874	1905	1924
počet narodených/ zomretých	45/ 13	28/ 10	30/ 15	35/ 13	23/ 13	32/ 12	45/ 14	29/ 15	29/ 15
prirodzený prírastok/ úbytok	32	18	15	22	10	20	31	14	14
migračný prírastok/ úbytok	14	7	-10	-5	-12	10	-9	-15	-15
celkový prírastok/úbytok	46	15	5	17	-2	30	22	-1	-1

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Príloha č. 1

Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia

Dôležitou charakteristikou ľudských zdrojov je veková štruktúra obyvateľstva v kategóriách predproduktívny (0-14 rokov), produktívny (15-65 rokov) a poproduktívny vek (65 a viac rokov). Veková štruktúra je základným ukazovateľom pre posúdenie budúceho vývoja populácie. Z hľadiska vekovej štruktúry obyvateľstva najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, konkrétne 1171 obyvateľov. Najmenší podiel na obyvateľov pripadá v poproduktívnom veku, t. j. 149 obyvateľov. Uvedené údaje dokumentuje tabuľka č. 2 a graf.

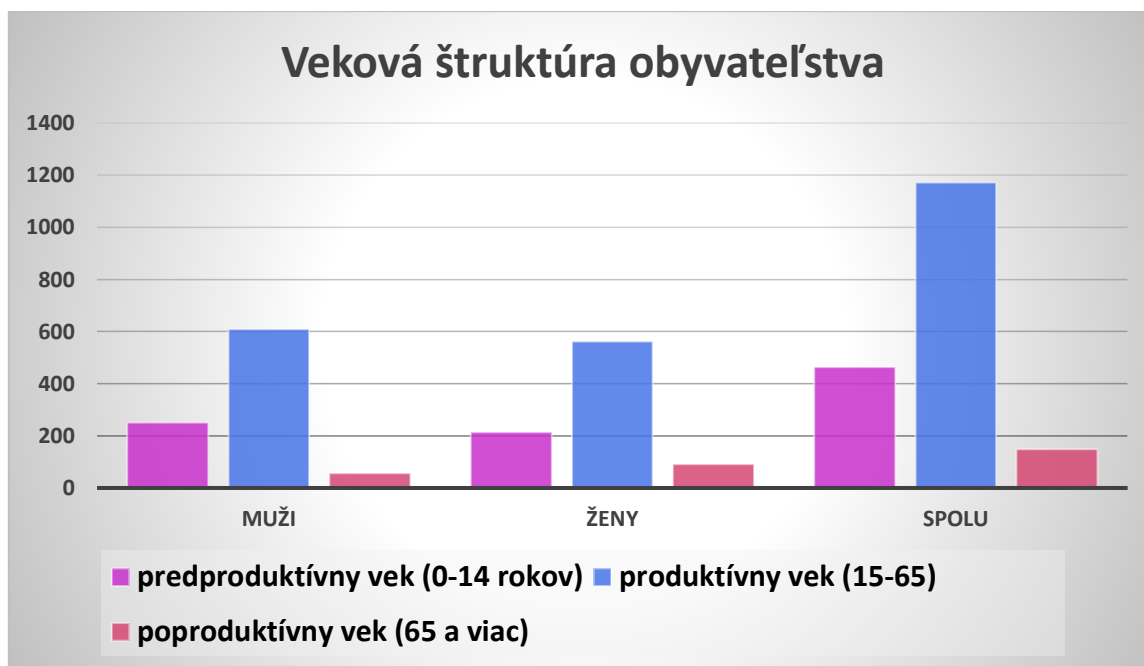
Tabuľka 2 Veková štruktúra obyvateľstva

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA	MUŽI	ŽENY	SPOLU
predproduktívny vek (0-14 rokov)	250	214	464
produktívny vek (15-65 rokov)	609	562	1171
poproduktívny vek (65 a viac rokov)	57	92	149

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Príloha č. 1

Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Podľa výsledkov sčítania môžeme obyvateľstvo hodnotiť aj z hľadiska národnostnej štruktúry. Z pohľadu národnostného zloženia výrazne prevláda slovenská národnosť. Počet obyvateľov, ktorí sa hlásia svojou príslušnosťou k slovenskej národnosti je 1733, čo predstavuje 97,14 % z celkového počtu, 1,91 % sa hlási k rómskej národnosti a malé percento obyvateľstva je maďarskej národnosti.

Tabuľka 3 Národnostná štruktúra obyvateľov

NÁRODNOSŤ	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
slovenská	1733	97,14%
maďarská	17	0,95%
rómska	34	1,91%
rusínska	0	0,00%
ukrajinská	0	0,00%
česká	0	0,00%
nemecká	0	0,00%
poľská	0	0,00%
ostatné	0	0,00%
nezistená	0	0,00%

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Príloha č. 1

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva v obci rôznorodá. K veriacim sa hlási 92,10 % obyvateľstva obce a bez vyznania je 4,65 % občanov. Z uvedenej štatistiky vyplýva že dominantným náboženstvom v obci Ďurkov je rímskokatolícka cirkev, ku ktorej sa hlási takmer polovica obyvateľov, t. j. 44,96 %.

Tabuľka 4 Náboženská štruktúra obyvateľstva

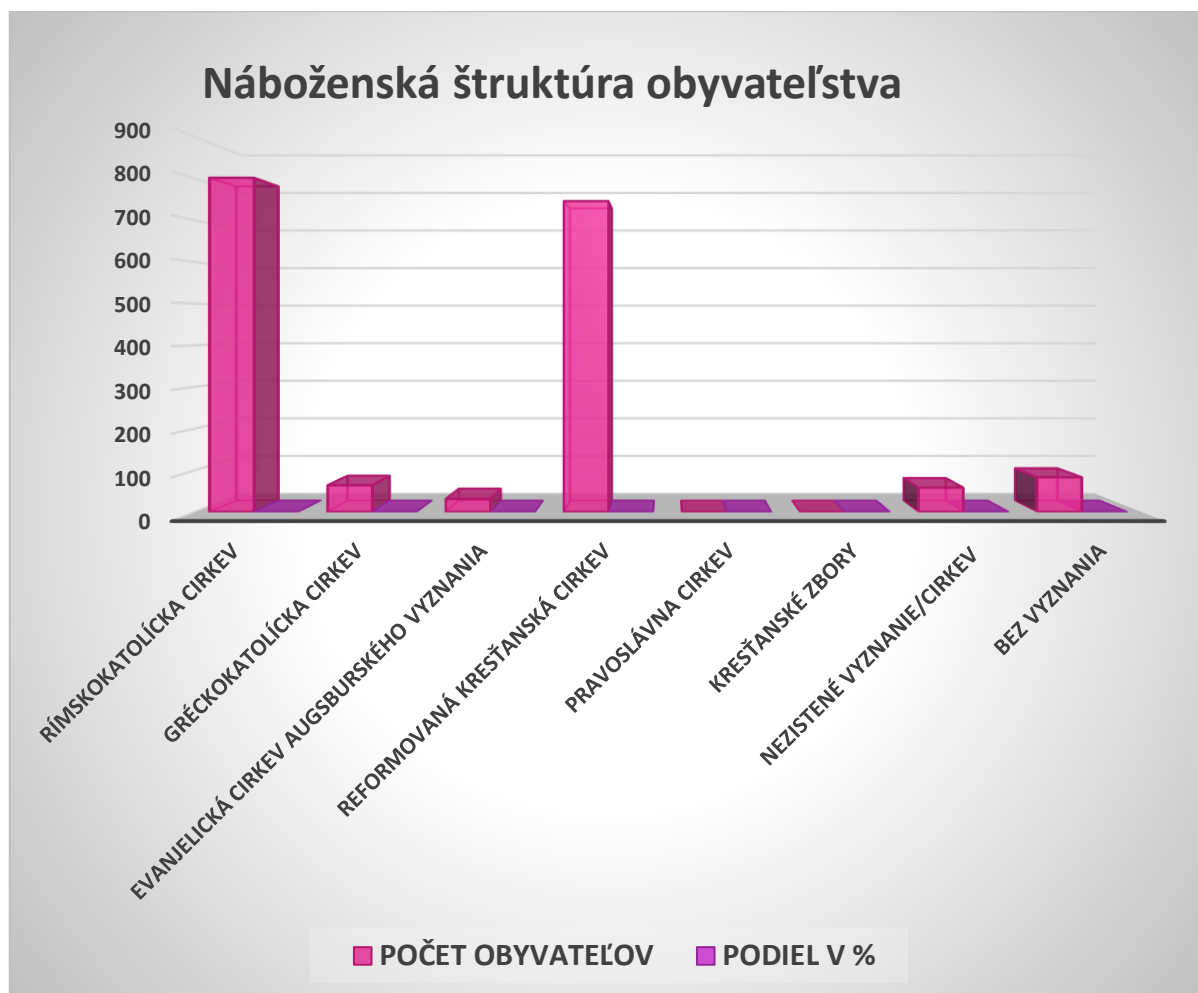
NÁBOŽENSTVO	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
rímskokatolícka cirkev	802	44,96%
gréckokatolícka cirkev	64	3,59%
evanjelická cirkev augsburského vyznania	31	1,74%
reformovaná kresťanská cirkev	746	41,82%
pravoslávna cirkev	0	0,00%
apoštolská cirkev	0	0,00%
náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	0,00%
kresťanské zbory	0	0,00%
iné	0	0,00%
nezistené vyznanie/cirkev	58	3,25%

Príloha č. 1

bez vyznania	83	4,65%
--------------	----	-------

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

Úroveň vzdelanosti populácie sa v súčasnej etape socioekonomického rozvoja stáva jedným z predpokladov, ktoré významným spôsobom vplývajú na celkovú rozvoja schopnosť územia. Vzdelanie je jednou z možností ako si na pracovnom trhu zaistiť lepšie pracovné príjmy, nižšiu možnosť straty zamestnania alebo nižšiu mieru ohrozenia dlhodobou nezamestnanosťou. Predmetné územie má vidiecky charakter, čo sa odráža aj na vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva, kde najvyššie dosiahnuté vzdelanie je prevažne učňovské s maturitou alebo bez maturity a stredné odborné vzdelanie. Podiel osôb

Príloha č. 1

s vysokoškolským vzdelaním je len 2,75 % z počtu obyvateľov, u ktorých je známe najvyššie ukončené vzdelanie.

Tabuľka 5 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

NAJVYŠŠIE DOSIAHNUTÉ VZDELANIE	POČET OBYTATEĽOV	PODIEL V %
základné vzdelanie	524	29,37%
SOU vyučený	243	13,62%
SOU bez maturity	148	8,30%
SOU s maturitou	206	11,55%
stredné odborné vzdelanie	86	4,82%
Gymnázium	64	3,59%
vysokoškolské - 1. stupeň (bakalárske)	16	0,90%
vysokoškolské - 2. stupeň (Mgr., Ing., Dokt.)	31	1,74%
vysokoškolské - 3. stupeň (doktorandské)	2	0,11%
bez školské vzdelania	0	0,00%
bez udania školského vzdelania	464	26,01%

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Príloha č. 1

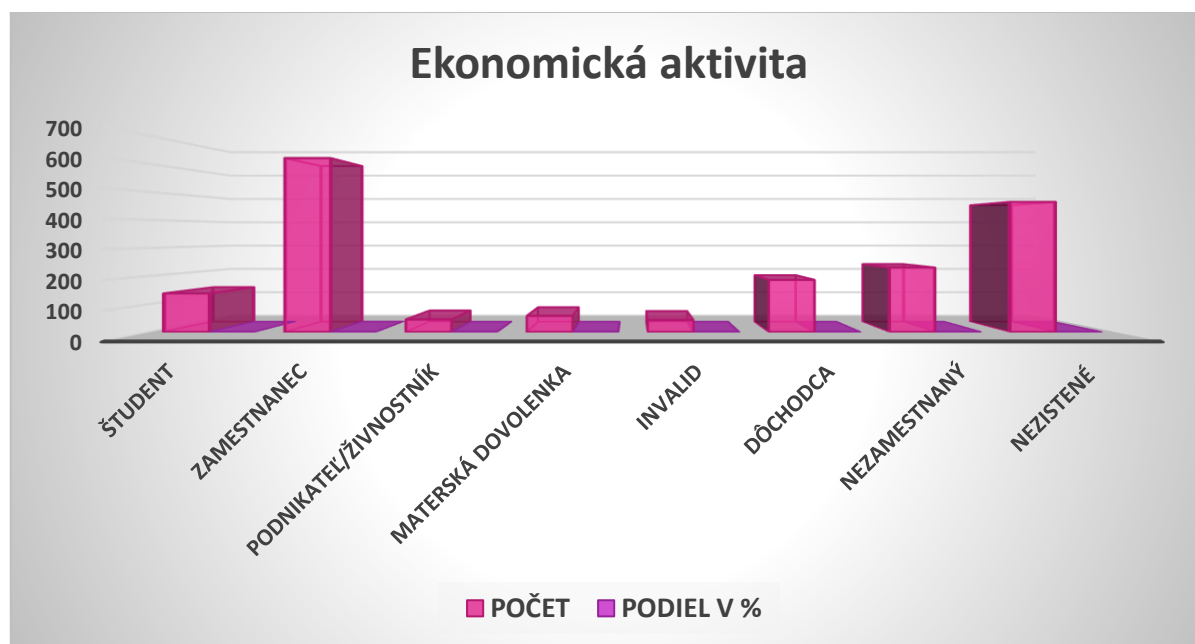
Ekonomická aktivita obyvateľstva

Jednou zo základných sociálno-ekonomických klasifikácií triedenia obyvateľstva je ekonomická aktivita. Z tohto hľadiska možno obyvateľstvo rozdeliť na ekonomicky aktívne a neaktívne. Medzi demografické ukazovatele zaradujeme aj zamestnanosť obyvateľstva. Na základe zmapovania zamestnanosti možno posúdiť, koľko obyvateľov v obci je ekonomicky aktívnych, koľko obyvateľov sa nachádza na materskej dovolenke, koľko je dôchodcov a aká vysoká je nezamestnanosť v obci. Tabuľka č. 6 znázorňuje percentuálny podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov.

Tabuľka 6 Ekonomická aktivita obyvateľstva

EKONOMICKÁ AKTIVITA	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
študent	138	7,74%
zamestnanec	620	34,75%
podnikateľ/živnostník	45	2,52%
materská dovolenka	58	3,25%
invalid	43	2,41%
dôchodca	186	10,43%
nezamestnaný	230	12,89%
nezistené	464	26,01%

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Príloha č. 1

Štruktúra domového a bytového fondu

Bývanie v obci Ďurkov je prevažne v tradičných rodinných domoch. Počet trvalo obývaných rodinných domov je 342. Rodinné domy sú v dobrom stave.

Tabuľka 7 Stav domového a bytového fondu

STAV DOMOVÉHO A BYTOVÉHO FONDU	POČET
trvalo obývané rodinné domy	342
trvalo obývané bytové domy	2
neobývané domy/byty	34
CELKOM	378

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Územno – technická analýza

Infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia z oblasti kultúry a administratívy, športové zariadenia, školské a sociálne zariadenia. Úroveň občianskej vybavenosti je ovplyvňovaná charakterom obce, veľkosťou obce, počtom jej obyvateľov a návštevníkov, ich potrebami. Občianske vybavenie je sústredené v centre obce.

Príloha č. 1

Nasledujúca tabuľka uvádza občiansku vybavenosť obce, kde možno vidieť, čo sa v obci Ďurkov nachádza a čo absentuje.

Občianska vybavenosť v obci	ÁNO/NIE
Kultúrny dom	áno
Dom smútku	áno
Cintorín	áno
Kostol	áno
Materská škola	áno
Základná škola	áno
Stredná škola	nie
Školské ihrisko	áno
Futbalové ihrisko	áno
Ihriská (iné), multifunkčné ihrisko	áno
Športová hala	nie
Telocvičňa	áno
Kúpalisko (umelé, prírodné)	nie
Zimný štadión (otvorený, krytý)	nie
Domov dôchodcov	nie
Knižnica	nie
Pošta	nie
Hotely, motely, penzión	nie
Turistické ubytovne	nie
Iné zariadenia cestovného ruchu	nie
Pohostinstvo	áno
Obchod, predajne	áno
Požiarna zbrojnica	nie
Zdravotné stredisko	nie
Obecný rozhlas	áno
Kino	nie
Reformovaný farský úrad	áno

V rámci administratívnych budov sa v Ďurkove nachádza obecný úrad. V obci sa nachádza tiež budova kultúrneho domu, v sále ktorého sa organizujú tanečné zábavy, diskotéky, karnevaly a iné spoločenské podujatia. V súčasnosti je nevyhnutná rekonštrukcia, aby mali občania možnosť zúčastňovať sa rôznych kultúrno-spoločenských podujatiach. Pravidelné

Príloha č. 1

usporadúvanie kultúrno - spoločenských akcií má pozitívny vplyv na sociálno-kultúrny rozvoj obce. V obci sa okrem rímskokatolíckeho kostola nachádza aj reformovaný farský úrad.

Zdravotnícke a sociálne zariadenia

V obci Ďurkov sa nenachádza zdravotnícke stredisko. Obyvatelia dochádzajú za zdravotníckymi službami do susednej obce Ruskov (vzdialenej 3 km). Na rovnakej úrovni je to aj v rámci sociálnych služieb, ktorých rozvoj je podmienený veľkosťou obce a počtom obyvateľom. V obci chýba zariadenie sociálnej starostlivosti poskytujúce pohotovostné ubytovanie.

Školské zariadenia

Deti v predškolskom veku navštevujú miestnu materskú školu. Materská škola je dvojtriedna, nachádza sa v blízkosti obecného úradu, ktorý je jej zriaďovateľom. Súčasťou materskej školy je ihrisko. Obec Ďurkov je zriaďovateľom aj základnej školy, ktorú majú možnosť navštevovať školopovinné deti. Súčasťou základnej školy je telocvičňa. Iné vzdelávacie centrá sa v obci nenachádzajú.

Športové zariadenia

V rámci športového vyžitia majú obyvatelia obce, predovšetkým deti a mládež možnosť využívať futbalové ihrisko. V týchto priestoroch sa usporadúvajú pravidelne futbalové turnaje. V obci je k dispozícii multifunkčné ihrisko, ktoré poskytuje široké možnosti pre rôzne športové aktivity, najmä kolektívne športy ako malý futbal, volejbal, hádzaná a basketbal alebo individuálne športy ako tenis a nohejbal.

Služby

Z hľadiska obchodných služieb je v obci niekoľko maloobchodných zariadení a prevádzok poskytujúcich služby v oblasti pohostinstva.

Potenciál rozvoja cestovného ruchu

V katastrálnom území obce Ďurkov sa nachádzajú nasledovné kultúrne pamiatky:

- Reformovaný kostol, jednolodňová pôvodne neskorogotická stavba s polygonálnym ukončením presbytéria a predstavanou vežou zo 16. storočia. Takmer kompletne bol prestavaný v roku 1912. Interiér je zaklenutý valenou klenbou. Kostol má hladké fasády s oknami ukončenými polkruhom. Vonkajšia úprava je neoklasická s prvkami inšpirovanými neogotikou. Veža je lemovaná opornými piliermi, ukončená prelamanou rímsou a ihlancovou helmicou.
- Kúria Endre Rakovského, jednopodlažná dvojtraktová neskorobaroková stavba na pôdoryse písmena T z druhej polovice 18. storočia. Úpravami prešla v 19. storočí.

Príloha č. 1

Strecha kúrie je čiastočne manzardová a čiastočne valbová. V zadnom trakte sa nachádza drevená vyrezávaná veranda s prvkami secesie. Hospodárske budovy v areáli kúrie asanovali v 70. rokoch.[2] Fasády kúrie sú členené lizénovými rámami a reliéfnymi suprafenestrami. Pamiatka a jej okolie sú zdevastované. Potrebuje rekonštrukciu

- Pomník obetiam Prvej svetovej vojny, sochárske dielo z roku 1918. Nachádza sa v parku obecného úradu.

Obec Ďurkov má vhodné podmienky pre turistiku v atraktívnom prírodnom prostredí. Možnosti využitia miernejších terénov v okolitých lesoch sú široké. Okolitá príroda poskytuje ideálne prostredie na terénnu cyklistiku, turistiku, beh, bežkovanie v zime.

Medzi obľúbené turistické atrakcie, ktoré z obce Ďurkov možno navštíviť patria:

Slanecký hrad- zrúcanina gotického hradu z 13. storočia, ktorý bol zničený v roku 1679, leží na okraji obce Slanec a vedú k nej dobre značené turistické chodníky. Zachovala sa jedna trojpodlažná veža a niekoľko stien, architektonicky vyniká okenný gotický lomený oblúk.

Herľanský gejzír - ukrýva veľké bohatstvo. V Herľanoch sa nachádza studený gejzír, ktorý je európskou raritou. Gejzír je unikátnym aj tým, že má svoje intervaly erupcie, ktoré sú výsledkom pôsobenia plynu v podobe oxidu uhličitého. Ten súvisí s postvulkanickými procesmi v Slanských vrchoch. Aj preto Herľanský gejzír dosahuje teplotu len okolo 14-18 °C. Periodicita erupcií gejzíru dosahuje v súčasnosti interval okolo 32-36 hodín.

Rankovské skaly - patria do pohoria Slanských vrchov, lákajú turistov najmä nádhernými výhľadmi a tiež zaujímavými skalnými blokmi majestátnych rozmerov, ktoré sú pre túto horskú oblasť charakteristické. Tieto krásne skalné komplexy sú tvorené sopečnými horninami, ktoré sú dôkazom niekdajšej aktívnej vulkanickej činnosti. Rankovské skaly vystupujú ponad hustý listnatý les a na ich úpätí možno badať menšie kamenné more.

Z vrcholových partií ponúkajú Rankovské skaly krásne výhľady najmä na údolie rieky Torisy, Slanské vrchy, Košickú kotlinu a východné časti Slovenského rudohoria. Za dobrého počasia je možné vidieť aj končiare Vysokých Tatier. Pätnásť kilometrov od obce Ďurkov sa nachádza obec Rozhanovce, v blízkosti ktorej sa odohrala bitka pri Rozhanovciach. Toto krvavé stretnutie dnes pripomína **Chodník stredovekého času**, na ktorom je niekoľko nádherných drevených sôch, kopec na sánkovačku a očarujúci výhľad na Slanské vrchy.

Rozhľadňa Čerešenka - uprostred rozľahlých polí medzi obcami Rozhanovce, Čížatice a Chrastné stojí turistická rozhľadňa nevšednej architektúry, ktorá pripomína stredovekú strážnu vežu. Jej črty sú jasne viditeľné už z diaľky. Kamenná stavba stojí pri osamelej čerešni na mieste, kde sa odohrala Rozhanovská bitka. Rozhľadňa sa týči do výšky 12 metrov z ktorých je dokonalý výhľad na Slanské vrchy, časť Volovských vrchov s Kojšovskou hoľou či údolie rieky Torisy.

Príloha č. 1

Technická infraštruktúra

Nasledujúca tabuľka uvádza technickú infraštruktúru v obci.

Miestne komunikácie	Stav miestnych komunikácií je dobrý, niektoré úseky je potrebné zrekonštruovať a dobudovať.
Chodníky	Stav chodníkov je dobrý, v niektorých častiach obce chodníky absentujú alebo je ich potrebné zrekonštruovať.
Železničná stanica	V obci sa nenachádza železničná stanica, resp. zástavka.
Autobusová zástavka	V obci sa nachádzajú 3 autobusové zastávky.
Vodovod	Obec má vybudovaný vodovod.
Kanalizácia	V obci je čiastočne vybudovaná kanalizácia.
Čistička odpadových vôd	V obci nie je vybudovaná ČOV.
Rozvod plynu	Obec je plynofikovaná.
Zásobovanie teplom	Zdroje a zariadenia na výrobu tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Zásobovanie teplom v obci je riešené po jednotlivých objektoch samostatne.
El. vedenie	Obec je zásobovaná elektrickou energiou z distribučných trafostaníc.
Verejné osvetlenie	Obec disponuje moderným verejným LED osvetlením. Prevádzku verejného osvetlenia spravuje externá spoločnosť.
Pokrytie mobilných operátorov	Obec je pokrytá signálmi mobilných operátorov.
Forma pripojenia na Internet (modem, ADSL..)	Obec je pokrytá sieťou na pripojenie internetu (WI-FI, modem).

Odpadové hospodárstvo

Na území obce vzniká hlavne komunálny odpad a biologický odpad z domácnosti, z verejných priestranstiev. Obec zabezpečuje separovanie odpadu v hlavných komoditách papier, sklo, plast, ale aj v ďalších komoditách v súlade s aktuálnou legislatívou. Odvoz a zneškodňovanie komunálneho odpadu pravidelne zabezpečuje dodávateľsky. V obci sa nachádza zberný dvor, v areáli ktorého je priestor určený na voľné skladovanie biologicky rozložiteľného odpadu. Zmenami v systéme prístupu k nakladaniu s odpadom je však potrebné sa neustále zaoberať, najmä s ohľadom na vznik nelegálnych skládok, nakoľko časti obyvateľstva ešte stále chýba

Príloha č. 1

dostatočné uvedomenie. Obec neustále dbá na to, aby sa v jej katastri nevyskytli žiadne environmentálne záťaž.

Obec Ďurkov
Ďurkov 274 ,044 19 Ruskov
www.durkov.sk